

Benzin fiatlarında tekrar ihtikâr başladı. Kumpanyalar durup dururken fiatlara zam yapıyorlar.

Birleşik Amerika devletlerinde amelelerle patronlar arasındaki ihtilâf büyümüş, her tarafta grevler başlamıştır.

İş bankasının 1933 bilançosu

İş Bankası bugün Ankarada onuncu mali yılının umumi heyet içtımını yapıyor. Hükümet merkezimizde mütevazı bir evin küçük odasında başlayan teşebbüs on sene içinde bütün memleketi şamil milli bir müesseseye şekline aldı. On sene bir mali müessesenin hayatında uzun bir zaman değildir. Fakat İş Bankasının tarihi yeni Türkiye'nin tarihidir. Banka Lausanne sulhunu imzaladığımız sene içinde açıldı. Yani cumhuriyetle beraber doğdu ve cumhuriyetle beraber büyüdü. Ona layık olmağa çalıştı ve bugün muhterem karilerimizin iç sahifelerimizde okuyacakları idare meclisi raporundan ve bilançodan da anlaşılacağı üzere, muvaffak olmuştur.

Bir bankanın en büyük kuvveti, halkın itimidir. Bu itimadın ölçüsü de mevduattır. Bilançoda görülüyor ki İş Bankasının mevduatı geçen seneye nazaran beş milyon lira artarak kırk dokuz milyon liraya baliğ olmuştur. Bu, bankaya karşı büyük bir itimat ifade eder.

Banka bu itimada karşı nasıl mukabele ediyor? Bu sualimizin cevabını gene bilançoda arayacak olursak, ihtiyat sermayesinde buluruz. Bankanın ihtiyat sermayesinin yarısını geçerek 2,690,000 liraya baliğ olmuştur. Cihanda mali müesseseleri sarsan ihtiyatsızlıklara karşı İş Bankasının ihtiyat sermayesine verdiği kuvvet halkın bankaya karşı gösterdiği itimada karşı yerinde bir mukabeledir. Görülüyor ki bu ihtiyat sermayesine yaklaştırmak İş Bankasının hedefini teşkil ediyor.

İş Bankası on sene evvel işe başladığı zaman, Türkler arasında bankacılık cebebi bankalarda çalışan bir kaç ikinci üçüncü derecede elemana münhasırdı. İş Bankası modern büyük bankacılığı millileştiren bir Türk müessesesi olmuştur. Bugün memleketin her tarafında açılmış bulunan elli kadar şubelerle Türk bankacılığı için kıymetli elemanlar yetiştiren bir mektep olmuştur.

İş Bankası son seneler zarfında memleketin iktisadi ve sınaî inkişafında mühim vazifeler almış bulunuyor. Bu vazifelerin bir kısmı başlamış ve muvaffakiyetle inkişaf ve tekâmül yolundadır. Bir kısmı teşebbüslere de başlanmak üzeredir. Şeker sanayiindeki rolü mühimdir. Alpullu şekerinden maada Ziraat ve Simer Bankalarının iştirakleriyle Eskişehirde kurulan şeker fabrikası işlemeğe başladı. Bu sene de Turhal'da da yeni bir fabrikanın kurulması biterek memleketin bütün şeker ihtiyacı temin edilmiş olacaktır.

Kömür işlerini teşkilâtlandırmak en esaslı iktisadi meselelerden birini teşkil eder. Sınai hayatımızın istikbalı kömüre bağlıdır. İş Bankasının bu sahada vazifesini yaptığını rapordan anhyoruz. Bankanın madenlerindeki istihsal kabiliyeti artmakta olduğu gibi harici satışları da o nisbette tezayüt etmektedir.

Şeker ve kömürden başka beş senelik iktisadi programile İş Bankasına bir takım yeni vazifeler verilmiştir. Cam ve şişe sanayii İş Bankasına terkedilmiştir. Bankanın kuracağı fabrikanın 1934 senesinde bitmiş olacağı zannediliyor. Aynı program ile Sömikok ta İş Bankasına terkedilmiştir. Binaenaleyh bankanın evvelce alâkadar olduğu yün ve ipek mensucati, şeker ve kömürden maada Ergani bakırı hissesi, Sömikok, cam ve şişe sanayii ile memleketin sınaî inkişafında üzerine çok ehemmiyetli vazifeler almış bulunuyor. Bankanın bu işleri muvaffakiyetle başaraacağına on senelik muvaffakiyetli çalışmalar büyük bir zmandır.

İş Bankasının kısa bir zaman zarfındaki bu muvaffakiyetinin âminini, Türk milli hayatının böyle bir müesseseye ihtiyaç gösterdiği bir zamanda kurulmasında aramak lazımdır. Türk milleti siyasi ve iktisadi istiklaline kavuşmuş, müstakil ve kendi mukadderatına hâkim bir millet halinde iktisadi hayatının inkişafı için adım atmağa başlamıştı. Denilebilir ki ilk adımlardan biri İş Bankasını kurmak oldu. İşte tam yerinde ve tam zamanında kurulmasıdır ki bankanın muvaffakiyetinde mühim âmil olmuştur. Ancak şunu da daima hatırlamak lazımdır: Eğer tam yerinde ve tam zamanında girişilen bu büyük teşebbüs, bunu kuran ve on senedenberi idare eden ellerde başlamasaydı, belki de muvaffak olamazdı. Onu kuranlar ve muvaffakiyetten muvaffakiyete götürenler bu işe büyük bir imanla sarılmışlardı. Onların nazarında İş Bankasının muvaffakiyeti bir mali teşebbüste muvaffakiyetten ziyade bir milli davanın kazanılması şeklini aldı. Milli mücadelelerin ruhundan ilham alan bir aşk ile yalnız vakitlerini ve enerjilerini değil, hattâ sıhhatlerini bu uğurda feda ederek çalıştılar. Bu itibardır ki muvaffakiyetli bir mali senenin bilançosu okunduğu bir günde bütün İş Bankası ailesinin en büyüğünden en küçüğüne kadar bu çalışmalarını şükranla kaydetmek kendilerini bu vesile ile tebrik etmek ve gelecek senelerde kendilerine daha büyük muvaffakiyetler dilemek bir borçtur.

Ahmet ŞUKRÜ

Kazanç Lâyihasının müzakeresi bitti

Encümenlere iade edilen maddelerin tasvibinden sonra kanun kabul edilecektir

Lâyhadan çıkarılan madde

ANKARA, 21 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bugün reis vekili Hasan Beyin riyasetinde toplandı. Kazanç vergisi lâyihasının 73 üncü maddesinden başlayarak lâyihasının müzakeresine devam etti. 73, 74, 75 inci maddeler okundu. Münakaşasız kabul edildi. 76 ncı madde okunduktan sonra Hakkı Tarık Bey (Gireson), söz alarak maddenin bir noktasma arkadaşlarının nazarı dikkatini celbetti. Bunun da maddede yazılı "Tetkik neticesinde tüccar defterlerinde hesap hileleri veya muntazam vesikaların bulundurulmaması veya çift defter tutulması gibi vasıtalarla müracaat ederek vergiyi saklayan meydana çıkarsa bu kısma ait vergi dört kat tahsil olunur, kısmı idi. Hakkı Tarık Bey buna (Devamı 4 üncü sahifede)

Bir Fransız gazetesinin neşriyatı

"Roma anlaşması: Balkan misakını aktedencilere karşı bir ittifaktır,"

Fransız gazetesi Romadaki Fransız sefiri dö Şambrön'ü itham ediyor

PARIS, 21. A.A. — Hususi muhabirimiz bildiriyor:

Fransız matbuatı Roma anlaşması M. Mussolini'nin nutku eîafında sert tenkitlerinde devam ediyorlar. Bunlar arasında Fransanın nasıl aldattığını gösteren Echo de Paris'in makalesi bilhassa dikkate değer.

Pertinax bu yazıda diyor ki: Fransa hükümeti Roma konferansından bir kaç gün evvel küçük itilâfa karşı bir İtalya - Macar - Avusturya blokunun Tuna üzerinde pancernizm mukavemet edici kuvvetlerin inkisami demek olacağına ve bugün mahzurlarına M. Mussolini'nin dikkatini celp için Romadaki sefirine talimat

verdi. Barthou'nun korktuğu bugün emri vaki olmuştur. Protokolla nutuktan sonra İtalyanın Macar müdeyatını okşamak için küçük itilâfi kurdığına hük-

İtalyadaki Fransız Sefiri Dö Şambrön ve Fransanın sulh siyaseti hakkında şayanı dikkat bir nutuk söyleyen Fransız Başvekilii M. Doumergue

medilebilir. Binnetice bu üç memleket Alman Anslus tehlikesinden çok daha yakın bir Macar tehlikesine karşı cep-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Köylülerle beraber yemek yeniyor...

Dün Halkalıda Toprak bayramı kutulandı

Merasim samimi oldu, çiftlikten yemekler yendi, tavukçuluk enstitüsü gezildi

Dün baharın birinci günü ve toprak bayramıydı. Bütün memlekette bu bayram kutulandı. Bu münasabette Halkalı Ziraat mektebinde de kutulama merasimi yapıldı. Dün sabah davetliler kesmen trenle ve kesmen otomobillerle Halkalı mektebine gittiler. Mektep müdürü Muzafer Bey ve talebeler davetliyi karşıyorlardı. Gelenler arasında vali muavini Ali Rıza, belediye muavini Hâmit, belediye azasından Suphi Beyler ve Nakıye hanım, Ziraat başmüdürü Raşit, Ziraat müdürü Tahsin, mektebin eski müdürlerinden halen in hisarlar zeriyyat şubesi müdürü Hasip Beyler Orman mektebi müdürü ve Bakırköy kaymakamı vardır. Civar köylerden de ikişer murahas gelmişti. Saat 12 de mektebin konferans salonunda kutulama merasimi başlamıştı. Konferans salonuna Gazi Hazretlerinin fotoğrafları talik edilmiş, her taraf bayraklarla donanmış ve başaklarla süslenmişti. Merasime talebinin

Vilâyet erkânı mektepte

hep bir ağızdan söylediği istiklâl marşile başlamıştır. Bundan sonra arkadaşları namına bir talebe nutuk söylemiştir. Bu genç hararetili bir surette söylediği nutukta, saltanat devri-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Maarif islahatı

Dün vekilin riyasetinde mühim bir toplantı yapıldı

İstanbuldaki Lise ve Orta mektepler tahdit edilmeyecek

Maarif Vekili Hikmet Beyin reisliği altında dün öğleden sonra saat 14 te Maarif idaresinde, vekâlet umumi müfettişleri ve maarif müdürü Haydar Beyin iştirakile mühim bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda gele-

Maarif Vekili Hikmet Bey

cek seneden itibaren tatbika başlanacak orta tedrisat müesseseleri islahatında, İstanbul maarif hayatının, alacağı vaziyet görüşülmüştür. Toplantı geç vakte kadar devam etmiştir. Aldığımız malûmata göre gelecek sene orta mektepler ve liseler tahdit edilirken, İstanbuldaki mektep vaziyeti olduğu gibi ipka edilecektir. Hattâ lüzum görülen şehirde, bütçe imkânları dahilinde yeniden lise ve orta mektepler açılacaktır. Üniversite İstanbulda olduğu için, bu müesseseye talebe yetiştirecek, lise ve orta mekteplerin daha ziyade İstanbulda toplanması, şehrimizde bir ilim muhiti yapmaktasınlar elzem görülmektedir. Sanat ve ticaret mektepleri halihazırda getirilecek orta mekteplerin yerleri, İstanbul mmtakası haricinde tesbit olunmuştur.

Yunan bayramı

İzmirden kalkan tayarelerimiz Atinaya vardılar

ATINA, 21 (Milliyet) — İzmirden hareket eden Türk Tavyareci İsmail Tahtoy tavyare meydanına inmişlerdir. Türk tavyarecileri Kesif bir halk kütlesi tarafından alkışlarla karşılanmış ve Türk sefiri Enis B. kendilerini öpmüşdür.

İZMİR 21 A.A. — Yunan cumhuriyetinin yıldönümünü tesit etmek üzere bu sabah saat sekizi-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Tramvay Telefon ve Meclis

Cevdet Kerim Beyin beyanati

Tramvay ve telefon ücretleri hakkındaki vaziyetin ne dereceye kadar ilerlediğine dair malûmat almak isteyen bir muharririmize İstanbul halk fırkası vilâyet reisi ve Şehir Meclisi azasından Cevdet Kerim Bey âtidedeki beyanatta bulunmuştur:

— İadesi icap eden telefon ücretleri meselesi bilindiği gibi neticelenmiştir. İstanbul hemşerilerinin şirketten istirdada hakları olan küçük meblağlar toplanınca şehrin büyük bir ihtiyacı için mühim bir yekün yapacağından muhterem halkımızın bu haklarının beldiyyeye teberrülerini temin

(Devamı 4 üncü sahifede)

Çocuklarımızı Nasıl Okutabiliriz?

Köprülüzade Fuat, İsmail Şevket Beyler ve bir genç kız ne diyorlar?

6 ncı sahifede

Hikmet Bey dördüncü dersini dün verdi

Sovyetlerle nasıl dost olmuştuk?

Hikmet B. yeni Türk hükümetinin nasıl kurulduğunu ve onun safhalarını anlattı

Maarif Vekili Hikmet Bey dün akşam Üniversitede İnkılap tarihi enstitüsünde derslerine devam etmiştir. Hikmet B. çünkü dersinde Ankarada milli Türk hükümetinin kuruluşunu ve harici siyasette ilk faaliyet safhalarını anlatmıştır. Dünkü dersde tuttuğumuz notları aşağıya yazıyoruz. Hikmet Bey demmiştir ki:

— Geçen derslerde Sevri muahedesine girmiştik: Bu muahedeyi müteakıp Türklük yükselmeğe başlar. Bu derste, Büyük Millet Meclisi hükümetine ve Türklülüğün yükselişine giriyoruz. Harici siyaset noktası nazarımdan Büyük Millet Meclisi hükümetini, faaliyetini üçe ayıracağız:

- 1 — Lausanne'dan evvel,
- 2 — Lausanne,
- 3 — Lausanne'dan sonra,

Lausanne'dan evvel Milli hükümet ilk toplantısını 5 Mayıs'ta yaptıktan sonra Rus hükümetiyle anlaşmağı kararlaştırılmıştır. Heyeti murahhasa II

Hikmet Beyin dünkü dersini dinleyen genç zabitlerimiz...

Mayısta yola çıkmıştı. Ruslarla dostluk teşkil etmek işi gayet mühim ve esaslı idi. Bu iki devlet son üç asrda birbirine âmansız düşman olmuşlardı. An'anevi düşmanlık bir dostluğa inkişaf edecekti. Bu iş kolay zannedilir. Fakat her mühim iş gibi bu işte zor fakat sağlanmış olmuştur. Dostluğun tecessüs safhalarını anlatacağım. O varlaştırmıştır. (Devamı 7 inci sahifede)

İş bankası heyeti umumiyesi bugün toplanıyor

Bu milli müessesemiz iktisadi kalkınma savaşında kâmil bir muvaffakiyet göstermektedir

İdare meclisinin bugün okuyacağı rapor pek ziyade dikkate şayandır

Memleketimizin en mühim iktisadi varlıklarından biri olan İş Bankasının heyeti umumiyesi bugün Ankaradaki merkezinde toplanıyor. Toplantıda idare heyeti raporunu dinlenecek, plânço tetkik ve tasdik edilecek, yeni idare heyeti intihabı yapılacaktır. Milli ve iktisadi bakımdan her gün biraz daha inkişaf eden, yardımını ve mevcudiyetini memleketin her tarafına şümullendiren bu müesseseye yararlı bir program dahilinde çalıştığı içindir ki muvaffakiyetten muvaffakiyete koşuyor. Bugün beşinci sahifemizde nesrettığımız plânço ve heyeti idare raporu bu muvaffakiyetlerin açık bir ifadesidir. Plânçoya göre İş Bankası 933 senesi içinde 616 bin 754 lira kar temin etmiş ve bu sene zarfında mevduatın miktarı beş milyon lira fazlaşmıştır. Bu fazlaşmada halkın müesseseye gösterdiği emniyet ve itimadın ayrı bir ifadesidir. İktisadi kalkınma savaşında diğer milli bankalarımız gibi üzerine mühim vazifeler almış olan İş Bankası da hayırlı çalışma yolunda bu vazifelerini bihakkın ifa etmiş sayılır.

İş Bankasının Ankarada umumi merkez binası

Dün yapılan ilk temas ve müzakerede...

Amerikalıların istediği tazminat için müzakere

Murahhasalarımızla ilk temas yapıldı

Harp zamanında malları zapt ve müsadere edilmiş veya hasara uğramış olan Amerika birleşik hükümetleri tebaasının zarar ve ziyalarının tazmini meselesini müzakere etmek üzere Türk ve Amerika murahhaslarından mürekkep konferans dün öğleden sonra muhtelit mübadele komisyonu binasında Türk baş murahhası Şevki Beyin reisliği altında toplanmıştır. Türk murahhasları, Şevki Beyden maada, muhtelit mübadele komisyonu Türk murahhas heyetini teşkil

eden Esat, Kerim ve Mukdim Beylerden mürekkeptir. Dünkü toplantıda bu mesele hakkında Hariciye Vekâletine Amerika sefaretinde teati edilen muhaberat ve notalar gözden geçirilmiştir. Meselenin esasları hakkında bazı müzakere cereyan ettikten sonra, Amerika murahhasları yeniden bazı tetkikatta bulunacaklarını beyan ettiklerinden meselenin müzakeresi başka bir celseye bırakılmıştır.

Tarihten Parçalar:8

ÇANAKKALE!

Yazan: Amiral Sir Roger Keyes

"Fransızlar fena bozulmuştu. Vaziyet hiç te hoşuma gitmedi."

Bahri ve askeri kumandanlar; Soldan sağa: Sir Roger Keyes (müellif), Amiral de Robeck, Sir Tan Hamilton, Jeneral Braithwaite

Tüfeklerin doldurulması emri verilmişti. Emirde şöyle denildi:

"Düşmana süngü ile hücum edip onu biaman surette mahvediniz. Bir adım bile geri çekilmeyecğiniz; çekilirse vatan ve milletimiz mahvolacaktır."

Sahillerdeki sandalları yakmak için müstail maddeler taşımaları hususi mangalara tebliğ edilmişti.

Harp kargaşalığı.

Türklerin 1 Mayıs gecesi, bütün gece durmadan taarruz ettiklerini gün defterime kaydetmişim; tüfek ve m'alyöz gürültüsünü duymak insanın fenasına gidiyordu.

Yapılacak bir iş olmadığı için saat 12.30 da yatağa yattım. Sabahın saat dördüne doğru Bowlby'ni uyandırdım, sağ cephadaki gemilerden meyüsane denilebilecek bir işaret verildiğini söyledi. Anlaşılan Fransızlar fena bozulmuşlardı. Vaziyet hiç te hoşuma gitmedi. Onun için derhal "Kennet" muhribine geçtim. Brodie'yi yanına alarak tam yolla sağ cephaya gittim.

Oraya vardığım zaman Morto Limanında bir miktar sandalla dört torpil tarama gemisi vardı. Ağır bir şarapnel ateşi orayı tarıyordu. "Vengeance" de Gelibolu sahiline ateş ediyordu.

Bu karışık vaziyette "Kennet" in hareketi iştirak etmesi doğru değildi. Bahusus Geliboludan açılan büyük bir şarapnel ateşi altında idik. Anadolu sahilinden de bir top bize ateş ediyordu. Bütün mürettebatın içeri girmesini emrettim. Yalnız Brodie, Süvari, iki tayfa, bir de ben güverteye idik.

Gene talimatı varmış ki, Anadolu sahilinden atılan 6 pusluk bir mermi, baş üstündeki topun kaide sine çarparak bulunduğu noktadan tam altında patladı. Şayet bir kaç dakika evvel olduğu gibi tayfa topun etrafında bulunmuş olsaydı, hepisi ölecek veya yaralanacaktı.

Fransızlar ilerliyor.

Bunun üzerine Fransızlar ilerleyip mukabıl taarruz geçtikleri, biraz evvel püskürtülmüş oldukları siperleri zaptettikten sonra bin yarda kadar daha ileriye gittiklerini gördük.

Ertesi gün, cephemiz'in müthiş bir hücumu maruz kaldığını öğrendik; Türkler kesif kitle halinde siperlerimize kadar sokulup "Allah Allah!" avazleriyle süngü hücumuna kalkarak mevzilerimizi zapta teşebbüs etmişlerdi.

Bir kaç noktada cepheyi yarmağa muvaffak olmuşlar; da derhal geriye atılmışlardı. Ateşimiz Türklerle yüzlerce zayıf verdimiştik. Türkler en büyük gayretlerini Fransız cephesine tevcih etmişlerdi. Sol taraflarında bir senegale taburu bozulup tabura yardım eden bir İngiliz bataryesini açığa bırakmıştı; maamafih bir silâhden uzak müfrezesi ile bir Worcesterstahioe alayına mensup bir bölük onların siperini işgal etmişti. Fransızlar o kadar fazla sıkıştırılmış ki, onlara yardım için Bahriye Fırkasına mensup iki tabur göndermek lüzumu hâsıl oldu.

Sabah saat sekizde İtilâf Cephesi her tarafta eski vaziyetini almış bulunuyordu. Saat onda mukabil taarruza geçilip bir miktar esir alındı. Fakat kıtaat mevzilere saklanmış, düşman makineli tüfeklerin çapraz ateşi altında kalıyordu. Bu makineli tüfekleri dövmek kabul değildi.

2 Mayıs'ta "Colne muhribi süvari" (Charles Seymour) çok muvafık bir akın yaptı; elli nefer

den mürekkep bir yeni Zelanda müfrezesi Mebrunesi burununa akın etti. Düşmanın burada bir tarassut merkezi vardı. Anzac sahiline aşırma ateşinin buradan idare edildiği zannolunuyordu.

Bu sırada Lionel Lambert'in kumandası altında bulunan alıncılar Lala Babanın altında Luvba Koyunda karaya çıkarak Türk siperlerinin gerisine sessizce geçmişler ve siperlerde on yedi kişiyi uykuda bulmuşlar. Bunlardan ikisi öldürülmüş, ikisi kaçmış, bir za bitle on üç nefer de esir edilmişti.

Akıncılar bu mevkiyi iyice tekk etmişler, orada bir de iyi bir pınar bulmuşlar ve düşman tarafından öldürülmeden çekilmişler.

Bu hareket Avusturyalıları diğer cephaya gayrete geçirmişti; onlar da Kaba Tepeye karşı bütün gayretlerini sarfetmişlerdi. Bu tepede o cepheye bir diken teşkil ediyordu. Bu muntakaya yapılan aşırma ateşinin oradan idare edildiği de muhakkaktı.

4 Mayıs'ta yüz Avusturyalı "Ribble", (Usk), (Chelmer), (Colne) gemileri tarafından çekilen dört büyük can kurtaran sandalına binmişlerdi. Bunları "Buchante" ve "Dartmouth" gemileri himaye ediyordu.

Avusturya Akıncıları Avusturyalıları bununla beraber uçurum sahilin şimalindeki kumluğa hücum etmişler. Kırk yarda me safeye gelinceye kadar Türkler hücum etmişler. Kırk yarıda gelince tüfenk, el bombası ile ateş etmeğe başlamışlar. İçlerinde bir çoğu sandallardan yaralanmış; fakat buna rağmen bütün müfrezeye karaya çıkıp uçuruma çıkmağa muvaffak olmuşlar.

Müfrezenin maksadı mevziye akın ettikten sonra sahil tarafına Anzac sahiline dönmektir. Fakat böyle bir şey yapmak artık mevzuu bahsalmazdı. Vaziyet bir çıkmaza düşmüştü.

(Devr'u var)

Kontenjan

Yeni ve mühim bir tamim

ANKARA, 21 (A.A.) — 1 nisan - dan 1934 tarihinden itibaren mer'iyete geçecek olan kontenjan kararname - sinin altıncı maddesi umumî kontenjan listelerinde yazılı bulunan bazı tarifeler numaralarına dahil esyanın, Clearing anlaşması mevcut memleketlerden getirildiği takdirde serbestçe ithal edilebileceğini bildirdiğinden kontenjan listesinde tahdit ile ithaline müsaade edilmemiş gümrük tarifesi pozisyonlarını serbest ithal müsaadesinden aynı tahdit ile istifade ettirilmek lâzım geldiği gümrükler umum müdürlüğüne tamim edilmiştir.

Her beyannamenin verilen kontenjan - dan istifade etmesini temine matuf olarak kontenjan kararnamelele ilgili bir usulü vazedilmiş ve bu suretle memleketin tahdit ile ithal edilecek hususların ve filli inhisar teşebbüslerinin önüne geçilmiş olmak itibarile kontenjan mahsubu yapıldıktan sonra esya sahiplerinin malını istediği zaman gümrükten kaldırmasına münaa'at olunmaması ve fakat bu takdirde beceren için her halde ardiye ücreti alınması, altda bir mikyası dahilinde beyannamelerle tahsis olunan kontenjanların azlığı dolayısıyla gümrükten çekilmesi geçiktirilen esyalara ait kontenjanlar, beyannamelerden tenzil ve gümrükler umum müdürlüğüne iade olunuyarak bir beyanname üzerinde yapılan mahsubun sylene bırakılması ve bu suretle o beyannamenin hissesine daha sonra isabet eden kontenjanların da mahsubu ile beyanname muhteviyatına kusmen veya tamamen gümrükten çekilebilecek bir hale gelmesine müsaade olunması, gümrüklere tamim edilmiştir.

Bu kabil mahsubu yapılan kontenjanların, mahsup edildiği devre hitam bulsa dahi istirdad cihetine gitmek doğru olmayacağından tatbikatta ona göre muamele ifası gümrükler umum müdürlüğüne yeniden tamim edilmiştir.

2 Mayıs'ta "Colne muhribi süvari" (Charles Seymour) çok muvafık bir akın yaptı; elli nefer

HARİCİ HABERLER

Amerikada binlerce amele greve başladı!

M. Roosevelt greve mani olmak için bazı tedabir almağa çalışıyor

Bir müddetten beri Amerikada iş federasyonu ile, otomobil sanayi şefleri arasında bir ihtilâf vardı. Bu ihtilâf amelenin mesai saatlerinin tenzili ve ücretlerin fazlaştırılması noktasından çıkıyordu. Diğer taraftan patronlar amelenin teşkilâtı bir halde bulunmasına mâni olmağa çalışıyorlardı. Dün gelen telgraflardan Öğreniyoruz ki bu ihtilâf büyümüş ve umumî bir greve doğru yol almağa başlamıştır. Birleşik Amerika devletlerinin muhtelif yerlerinde bulunan binlerce amele grev ilan etmişlerdir. Bu grevi birçok karışıklıklar takip etmektedir. Diğer taraftan ayan azasından amele murahhası Vagner bir iş ofisi teşkil edilmesini istemiştir. Patronların murahhasları bundan Amerikada bir işçi diktatörlüğü tesis edeceğini beyan ederek reddedilmesi hususunda teşebbüsa girişmişlerdir. Diğer taraftan iş federasyonu vaziyete hâkimdir. Bu emir verdiği takdirde 250 bin amelenin birden grev yapacağı bildirilmektedir.

Şimdiki halde vaziyet çok karışık. Bu hususta aldığımız telgrafları aşağı dercediyoruz:

Dok amelesi de greve verdi

NEVYORK, 20. A.A. — Büyük sanayi idarecileriyle amele arasındaki mücadele şiddetlenmektedir. Bu millî kalkınma müessesesi tarafından tebliğ edilen siyasetin bilvasıta bir neticesidir. Fihhikaka bu müesseseler patronlara, ameleyle ihtilâfları müstereken patronlarla müzakere edilemeleri için teşkilâtlanmalarına imkân vermelerini emretmiştir. Karışıklıklar ve grevler bütün sanayi m'ntakalarına süratle yayılarak en mühim sanayi tehdit etmektedir. Otomobil sanayi şefleriyle Amerika iş federasyonu arasındaki ihtilâf şimendiferlere, çelik sanayine ve Kaliforniya dök amelesine sirayet etmiştir. Cleveland'da binlerce fabrika amele grev ilan etmiştir. Vaşington devletindeki Takomda 6616 dok amelesi grev ilanını kararlaştırmışlardır. Bahrimuhit sahilinde 60800 dok amelesi sendikaları tanınmadığı ve iş saatinin azaltılması ve ücretlerin çoğaltılması hakkındaki talepleri kabul edilmediği takdirde aynı suretle hareket etmeğe karar vermişlerdir. Pensilvanyadaki Hariburg'da ve Vindiyadaki İndiyanapoliste de karışıklıklar ve grevler olduğu bildirilmektedir. Diğer cihetten müesseseler şefleri de içtimalar yapıyorlardı. Bunlar ayandan Nev-York azasından amele murahhası Vagner bir iş ofisi ihdası hakkındaki lâihaya şimendiferler konseyi istida hakkındaki lâihasının red

göndermişler ve bu ofisin sanayi ve ticareti amele sendikaları şeflerinin teşkil ettikleri küçük grupun keyfine tabi kılacağı bildirilmişlerdir. Pensilvanyanın Ohionun, Marilandin ve garbi Virjinyanın 50 den fazla büyük sanayi kumpanyaları da bu projenin itinalini istemiyor ve bunun bir emel diktatörlüğü intaç edeceğini bildirmişlerdir. İhtilâfın girdiği çıkamaz suretle hülâsa edilebilir:

Müesseseler şefleri, Amerika iş federasyonunun verdiği emirlere itaat etmeyeceklerini ve sendika şefleri de patronların bizzat kumpanyalar tarafından teşkil edilmiş olan sendikalara amelenin iltihak etmeleri için yaptıkları gayretlerin her türlü itilâf imkânı hâle getirildiğini bildirmektedirler. İş federasyonu emir verdiği takdirde 250 bin otomobil sanayii ve ona merbut sanayi amelesinin grev ilan edeceği ve federasyonun bu hareketinin M. Roosevelt'in düzeltme programına büyük bir darbe teşkil edeceği tahmin edilmektedir.

VAŞINGTON, 21. A.A. — Otomobil sanayinde çalışan 100 bin işçinin grev yapmalarına mani olmak için son dakikada ümitsiz gayretlerde bulunulmuştur. M. Roosevelt, patronlarla amele arasındaki müzakereyi akim kaldığı takdirde, millî kalkınma müessesesinin kendisine verdiği selâhiyetleri kullanacağını bildirmiştir.

Amerika iş federasyonu reisi M. Collins, M. Roosevelt'in bütün grev tedbirlerinin 22 marta tehirini isteyen bir telgraftan malumat aldığı beyan etmiştir.

Patronlar, reisicumhur M. Roosevelt'in gösterdiği arzu üzerine görüşmek için Vaşingtona bir heyet gönderdiklerini bildirmişlerdir.

Diğer taraftan işçiler iş federasyonuna mu yoksa muhtelif otomobil kumpanyaları tarafından teşkil edilen sendikalara iltihak etmek lâzım geldiği hakkında bir karar vermeğe hazırlanıyorlar.

Flint ve Mişigandaki Şevrole fabrikalarının 16 bin amelesi şimdiden greve karar vermiştir. Şimdi şimendiferler mesalesine benzer bir çıkamaz karşısında bulunmaktadırlar. M. Roosevelt bazı ücretlerin millî kalkınma müessesesi tarafından tespit edilmiş olan asgariden ve hatta yaşamak için lâzım olan asgari öğretilen az olduğu kanaatindedir.

NEVYORK, 21. A.A. — Şimendifer kumpanyaları müdürü M. Roosevelt'in tasvütünü resmen kabul etmişlerdir.

NEVYORK, 21. A.A. — Ulum akademisinin şark enstitüsünde Türkiye'ye ait tetkikat yapacak bir comiye vücuda getirilmiştir.

Bu teşkilata, tabii ve içtimai ilimler sahasında Türkiye hakkında tetkikat yapan 25 âlim dahilidir.

Akademi azasından M. Marr, fahri reis intihap edilmiştir. Önümüzdeki mayıs ayında comiye ilk içtima devresini açacak ve Türkiye'nin iktisadiyatı, tarihi edebiyat ve lisanı hakkındaki raporları dinleyecektir.

Loit Corç Silâhsızlanma ve işsizlik hakkında radyoda bir nutuk söyledi

LONDRA, 21 (A.A.) — Havas bildiriyor: M. Loyd Corç radyoda dün akşam söylediği bir nutukta İngiliz efkârı umumiyesini işgal etmekte olan günün iki esaslı meselesini tetkik etmiştir.

Silâhsızlanma ve işsizlik. Hatip demiyor ki: "Tan emniyet, ancak Versailles muahedesinin silâhsızlanma hükümlerinin bütün milletlere tatbiki yani orduların dahilî ihtiyâclarına kâfi bir polis kuvveti teşkil edecek derceye tenzili ile mümkündür.

Böyle bir ülküden uzak bulunuyoruz. Bununla beraber böyle bir tedbirle harp arasında son bir çare yoktur. Bihassa işsizlik alâkâdar eden iktisadi bakımdan M. Loyd Corç'un çekilmesinden aldığı dersler henüz yeni görünmektedir.

M. Loyd Corç'a göre en esaslı mesele işsizlik meselesidir. Bunun hal-i memleketin umumî iktisadi müvazenesine bağlıdır. Hatip bu meselenin halli için işsizlerin tarlalarda çalıştırılması suretile ziraatin inkişaf ettirilmesini derpş etmektedir.

Hollanda kraliçesinin annesi öldü

LAHAYE, 21 (A.A.) — Kraliçenin annesinin şhhatindeki tehlike bildirildi.

LAHAYE, 21 (A.A.) — Kraliçenin annesi ölmüştür.

İngiltere Çini Protesto etti

LONDRA, 21 (A.A.) — Çindeki İngiliz sefiri 2 marita Kaşırda İngiliz konsoloshanesine yapılan taarruzdan dolayı Çin hükümeti nezdinde protesto bulunmuş ve konsolosluğun himayesi için derhal tedbirler itihazını istemiştir.

Kendisine verilen cevapta Çin hükümetinin vak'adan müteessif olduğu ve fakat Sinkiang ile muhaberenin bir müddetberi kesik olduğundan bu hususta malumat alınmamağa olduğu bildirilmiştir.

İtalya mahkemesinde Mussoliniye karşı Suikast hazırlayanların davası

ROMA, 21 (A.A.) — Hükümeti müdafaya mahsus hususi mahkeme gecen 25 haziranda Sen Piyer kilisesine karşı yapılan suikastın muhakemesini bugün bitirmiştir.

İsticvap esasında birinci mütehim 20 yaşında Çiyanka bombayı diğer arkadaşları ile birlikte imal ederek, küçük bir çanta içinde kilisenin içine vazetliğini ve arkadaşları ile birlikte yakın bir mesafeden bombanın patlamasına intizar ettiğini itiraf etmiştir.

Diğer mütehim Rônato bir mektupla Çiyankayı Pariste oturan ve faşizm aleyhtarları biraderinin nezdine gönderdiğini ve verilen paranın yarısını bizzat aldığını söylemiştir.

Bundan başka M. Mussoliniye karşı suikaste bulunmak üzere Paristen Çiyankaya siyanür zehiri verildiğini de itiraf etmiştir.

Müddeicumumi iddiasnamesinde, müvazirler karşı idam cezasını veya 30 sene kürek cezasını talep etmiştir.

Stefani

Insull Süveyştin geçti

ATINA, 21 — Amerikalı banger Insull'u hamil olan Yunan yük vapuru "Meotis", gece Süveyş kanalını geçmiştir.

Süvarinin Port Sait limanı riyasetine beyan eylediğine göre vapur Çibotiyeye gidecektir. Vapurun Acemistana kadar seyahat etmek için Port Saitte ihraçiyeye alıp almayacağı ve yahut Mösyo Insull'u Çibotiyeye çıkarıp çıkarılmayacağı malûm değildir.

SON DAKİKA

Açıkta kalan müderrislerin diğer vazifelere tayinlerine dair lâyiha

ANKARA, 21 (Telefonla) — Sanat mekteplerinin Maarif vekâletine devr'ne, Darülfünunun lâğvı dolayısıyla açıkta kalan müderris ve muallimlerin diğer hizmetlere tayinlerine dair olan lâihaların hükümet Meclisten geri alınmıştır. Bunlardan başka hükümet Ankarada inşa edilecek devlet da'irlerini ve memurin apartmanları kanununun birinci maddesinin tadiline dair lâyiha ile muamele vergisi kanununun 9 uncu fıkrasının bir fıkrasının tadiline dair olan lâihayı da Meclisten geri istemiştir.

Trakya U. müfettişlik kadrosu

ANKARA, 21 (Telefonla) — Trakya umumî müfettişliğinin kadrosunda yapılan tadil ve ilâvelerden sonra kadronun aldığı son şekle göre emniyet müşaviri 80 lira, muavini 55 lira, iskân müşaviri 70 lira müşaviri 55 lira maaşlı olacaktır. Kadronun ücretleri kısmındaki kâtiplerin aylıkları 125 lira olarak tesbit olunmuştur. Daire ve levazım müdürüne 150 lira aylık verilmesi kararlaştırılmıştır.

Tapu, kadaastro müfettişlik kadrosu

ANKARA, 21 (Telefonla) — Tapu ve Kadaastro umum müdürlüğü, tapu ve kadaastro müfettişleri hakkında bir kanun lâihası hazır lamıştır. Memleketimizde senede 450 bin tapu muamelesi yapıldığı halde müfettişlik kadrosunda mevcut 18 müfettişin bütün sene çalışmalarına rağmen ancak 100 bin muameleyi teftiş edebildikleri anlaşıl - mış ve teftiş muamelesinin tamamen yapılabilmesi için bu kanun lâihası hazırlanmıştır. Lâihaya göre müfettişlik kadrosuna 22 müfettişlik daha ilâve edilmektedir. Mevcut müfettişlerin hakları mahfuz kal - mak şartile yeni alınacak müfettişler yüksek mektep mezunları arasından seçileceklerdir. Maaşları 6 ile 7 bin kuruş arasında olacaktır.

Yeni adliye tayinleri

ANKARA, 21 (Telefonla) — İstanbul ikinci ağır ceza azasından Hidayet Nakî Bey Usküdar müddeicumumiliğine, Usküdar müddeicum - misî Bürhanettin Bey İstanbul asliye mahkemesi azalığına tayin edilmişlerdir.

Ayniyat ve emanetlerin muhafazası

ANKARA, 21 (Telefonla) — Maliye vekâleti bütün devlet deva - rinde kullanılmakta olan ayniyat ve emanetlerin sureti muhafazası hak - kında bir nizamname hazırlayarak şurayı devlete vermiştir.

Vali B. ve Şükrü Naili Pş. geliyorlar

ANKARA, 21 (Telefonla) — İstanbul valisi Muhittin Bey ve Şük - rü Naili Paşa İstanbul hareket etmişlerdir.

Maarifte yeni tayinler

ANKARA, 21 (A.A.) — Davutpaşa orta mektebi fransızca mual - limi Fethi Bey Maarif müfettişliğince Gelibolu orta mektebi müdürlü - ğüne, Cemal B. Elâziz maarif müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Balkan misakı protokolu

ATINA, 21 (Milliyet) — Atina gazetelerinin Sofyadan aldıkları telgraflara nazaran hükümet gazetesi olan "Zora" Balkan misakına merbut olan protokolun metnini nesretmiştir. Protokolda "mütcevaz devlet" Londra mukavelesinde gösterilen hareketlerde bulunan devlet olarak tesbit edilmektedir. Bundan başka şayet bir memleket bir Bal - kan devletinin tecavüzüne maruz kalırsa ve şayet bir Balkan devleti böyle bir mütcevaz devletle aynı zamanda veyahut bilâhara birleşecek olursa m'sakın ahkâmı böyle bir Balkan devleti aleyhine cari olacağı tesbit olunmaktadır. Akut devletler misakın gayelerine ittibanen altı ay zarfında muahedeler ahkâmına mecburdurlar. Keza akut devletler Bal - kan devletleri arasında mevcut muahedelere riyaset etmeğe mecburdurlar. Balkanlarda arazi hususunda vaziyeti hâzıra muhafaza edilecek - tir. Nihyet protokolda misakan müddeti 7 seneye tesbit edilmektedir.

Ajans heyeti umumiyesi toplandı

ANKARA, 21. A.A. — Anadolu Ajansı heyeti umumiyesi bugün Ajans binasında toplanmıştır. İçtimada maliye vekâleti namına müste - şar Faik Beyle iktisat vekâleti namına şirketler komiseri Halis Bey ha - zır bulunmuşlardır.

Ajansın heyeti umumiyeye raporunda ve bir senelik faaliyetini hakkin da Joerlen izahat ile bilançosu okunmuş ve ittifaqlara ile kabul edil - miş ve meclisi idare aynen ipka olunmuştur.

Avusturyada yeni bir hadise daha

VVIYANA, 21. A.A. — Dün Innsbruk meclisinde Haymverler ku - taatı kumandanı yeni Tirol vilayeti hükümetine hristiyan sosyalist par - tisine mensup Gamber'in dahil olmasını şiddetle protesto etmiş ve der - hal azlını istemiştir. Hükümet konağında intizamın muhafazası için it - tihaz edilen tedbirler, M. Gamberle kumandan arasında hadisesel çık - masına mani olamamış ve zabıterden biri mümaileyhi dövmüştür.

İhtilâf bugün daha hal de devrededir. Askeri kumandan taleple - rinde ısrar derek M. Gamber'in azlını talep etmekte ve bu yapılmadığı takdirde Haymver müesseselerinde hiç birinin hükümet sırasında yer almayacaklarını bildirmektedir. Bu hal Tirol vilayeti hükümeti ile Hay - mver arasındaki bütün münasebetlerin inkişaf demektir.

Eyi havadis alan menbaler bu ihtilâfı haletmek için M. Dolfu - sun bütün selâhiyetini kullanmaya lüzum olduğunu söylemektedirler. Diğer taraftan bu hadise vatanperverler ittihadının muhtelif te - şekhüllerine de sirayet etmiştir. Bunlar Gamber'i iltizam etmektedirler. Mümaileyhe dayak atan zabıt mahkeme tarafından üç ay hapse mah - kûm edilmiştir.

Fırka grupunda verilen kararlar

ANKARA, 20 (A.A.) — C. H. F. grupu idare heyeti reisliğinden C. H. F. grupu bugün öğleden ev - vel reis vekili Cemil Beyin riyasetin - de toplandı. Fırka grupu emcumenle tetkik edilmekte olan varidat teklifleri meyanında undan ve hükümetten meclise gelip iktisat emcumeninde bul - nan lâyhada ise emekten resim alın - maaş hakkındaki teklifler müzakere - edilerek resmin emekten alınması esa - sı tasvip edilmiştir.

Yeni bir lâyiha

ANKARA, 21 (Telefonla) — Tapu ve kadaastro umum müdürlüğü kanunu medenin mer'iyeti üzerine ilga edi - len tapu işlerine müteallik bazı hususi hükümlerden kanunu medenin temas etmediği hususi hükümleri bir araya toplayarak bugünün ihtiyacına göre bir lâyiha hazırlanmıştır.

Toprak altında kalan amele

BELGRAT, 21 (A.A.) — Priştine ile Peç arasında yapılmakta olan bir şimendifer tüneline husule gelen yı - kılmada yirmi amele toprak altında kal - mıştır.

Beş amele ölü, dört amele ağır ol - mak üzere diğerleri de hafif surette yaralanmışlardır.

İngilterede bütçe fazlalığı

LONDRA, 21 (A.A.) — 31-3 tari - hinde biten mali sene bütçe varidat fazlası, geçen hafta sonunda 22,038,874 sterline balığ olmuştur.

Tayyareci Byrd

NEVYORK, 21 (A.A.) — Byrd bir tayyare ile heyeti seferiyeye arkadaşlarını - dan buzlar içinde mahsur kalmış olan iki tayyarecinin yanına varmıştır.

Tevezu bahsi

Bilir misiniz? Ya nesli kesilen yahut eksilen, meselâ: Para, sıkılma, tatlı portakal, kırmızı soğan, keçiyoynuzu gibi şeyler arasına tevezu da girmeğe başladır. Eskiden bu tevezu denilen his az çok hepimizde vardı. Şimdi kalktı. İyi mi, fena mı orasını bilmem. Lâkin mütevezu bir adam insana çok daha hâkim ve müsait tesir yapıyor.

Meşhur İtalyan hava mareşali Bal-boa karşı Fransızların hava şerefini kurtarın diye büyük bir filo ile Afrika üzerinde 25 bin mi 30 bin mi kilometre uçup gelen Vuillan'ın ismi nedeli hava generali bu mühim muvafakiyetten dolayı, Fransa hükümeti Lejyon Dönör nişanının büyük kordonunu vermiştir. Nutuklar söylendi, alkışlandı. Adamaçız muvafakiyetinden dolayı kendisine gösterilen azim heyecan ve takdir yalnız bir teşekkül mü kabul edilebilir ve ondan sonra yaptığımız yapacağımız bahis bile etmedi.

Geçen sene mi idi; hatırlıyarmıyordum: Bir telgraf okudum, şu meâlde idi: "Meşhur mucit Markoni 20 bin mi uzaktaki lambaları tesileyle yakmıştır, fen meşumunu biraz kavramış olan bir adam için bu işin zametini meydana getirdi. Ondan sonra da bir daha ne kendisinin ne başkasının sesini işitmedi. Yalnız muvafakiyetin büyüklüğü fen âleminde akisler yaptı... Biz de her gün buna benzer çarpıda haberler ve telgraflar okuyoruz.

"Filan yerde filân cemiyet çok istifadeli bir gezinti yapmış ve gezinti esnasında çok kıymetli hasbihaller olmuştur."

Canım efendim! Ben mi türkçeyi unuttum, muhakememi kaybettim? Yoksa işler mi mahiyetini değiştirdi?

Bir takım kimselerin gezinti yapması ve yolda laf etmesi gazeteye yazılır ve halka okutulur mu?

Bu gibi havadislerin ekserisi o hasbihalleri yapanların tevkiyle verildiğine göre bu zevat "hasbihal etmek ve gezinti yapma, yir bir iş mi sanıyorlar acaba? Böyle ise bu mühim işleri yapanlar, fakat bu muvafakiyetlerinin parlaklığını başkaları görüp söylenir! Böyle büyük iş yapanlara tevezu daha fazla yazılsın. Markoni ve Vuilleman gibi.

İtalyanlar bir ses

Sinyor Mussolinin söylediği bir nutuk bize kadar gelen akislerinde "İtalyanın Asyada gözü olduğuna, daire de bir türlü varmış. Ben politika, hele böyle harici siyaset hakkında fikir sahibi değilim. Fakat bir halk çocuğu gibi şöyle düşünürüm: Son zamanlarda İtalyanın göz koymadığı yer pek az. Kutba kadar bayrak dikmek istiyor.

Düce de ategli adamdır. Böyle bir söz belki de söylemiştir. Lâkin benimsemek istediği Afrika'da iki tane Sünni zaviyesi kaç sene uğraştığını elbette hatırlar. Bu arada bir diğer şey var ki onu da ben hatırlatayım; gene bir halk çocuğu safiate: Türkçe çatmak istiyorlarmış. En fena seçecekleri devir şu içinde bulunduğumuz devirdir. Biz şimdi her şeyi yapacağımız ve her gücü yeneceğimize inanmış haldeyiz. Hani ya sporda galebe devresi yaşayan pehlivanlar, atletler vardır. O esnada kimsenin onları önüne düşünmek istemez. Biz şimdi o devreyiz. Bu sırada bize satışılır mı yahu?

FELEK

Bayram Pazartesi

İstanbul müftülüğünden: 25 mart 934 pazar günü Zilhicenin dokuzuncu müsadif olduğundan arife, pazartesi günü de (Kurban) bayramı olduğu ilân olunur.

Bayram namazı	Saat	dakika
6	33	
12	03	

BORSA

(1) Bankasından alınan cetvelidir

21 Mart 1934

Akşam Fiyatları	
İstikrazlar	Tahvilât
1933 İstikrazları	9,75
Sark D. Vahaları	2,60
Unitürk	29,15
" II	28,43
" III	28,40
Gömrükler	17,78
Bağdat	54,05
Türkiye Cumhuriyeti	48,45
Yat Bankası	63,25
" III	49,35

ESHAM

İ Bankası Nama	10	Telefon	11
" Hamiline	10	Terkos	18,50
" Müesses	108	Cimento	12,45
Tramvay	3	İttihat dey.	19
Anadolu Hisse	26,60	Sark dey.	1,65
Şir. Hayriye	18	Balya	1,55
Reji	4,10	Sark m. ecza	4

ÇEK FİYATLARI

Paris	12,06	Prağ	19,08,75
London	642,50	Viyana	4,32
Newyork	79,42,50	Berlin	2,00,32
Milano	9,24,75	Madrid	5,82,30
Atina	83,36	Belgrad	34,58
Cenevre	2,45,89	Zloti	4,21
Brüksel	340,75	Pengo	2,69
Amsterdam	1,17,94	Bülkröst	79,62
Sofya	64,66	Moskova	10,87,52

NUKUT (Satış)

Kuruş	Kuruş		
20 F. Fransız	169	1 Şile. Av.	84
1 Dolar	124	1 Pezeta	16
1 İsterlin	645	1 Mark	49
20 Liret	214	1 Zeloti	23,50
20 F. Belçika	115	20 Ley	21
20 Drahmi	24	20 Dinar	53
20 L. İsviçre	818	1 Cinarovis	932
20 Lira	24	1 Altın	35 1/2
1 Kur. Çek.	106	1 Mecidiye	35 1/2
1 Florin	83	Banknot	237

ŞEHİR HABERLERİ

EKONOMİ

İspanyaya Doğru vapur

İlk muntazam sefere bugün başlanıyor

Avrupa limanlarına sefer yapacak olan Yelkencilerin Erzurum vapuru bugün limanımızdan hareket edecektir. Erzurum vapuru Türk vapurlarının muntazam Avrupa seferlerinin ilk postası yapılmaktadır. Filhakika şimdiye kadar birçok Türk vapurları zaman zaman cenubi limanlarına posta yaptığı halde bunların hiç biri muntazam bir şekilde devam edememiştir. Yelkenciler bu seferleri Türk, Bulgar ve İspanyol tacirlerle yaptıkları bir çok anlaşmalarla tekit ettiklerinden seferlerin muntazam ve devamlı olacağından şüphe edilemez. Gelen haberlere göre ilk Türk vapurunu muvasalat için Valensiya ve Barselon tacirleri büyük bir istikbal programı tertip etmişlerdir.

Heyeti umumiyeler

Arslan ve Eskihisar mütehit çimento ve su kireci fabrikaları Türk Anonim şirketi hissedarları heyeti umumiyesi dün öğleden evvel şirket merkezinde yapılmıştır. Heyeti umumiye evvelâ meclisi idare raporunu okunmuş ve ittifağa kabul edilmiştir. Raporda şirkete ait olan Darica, Eskihisar ve Zeytinburnu fabrikalarının mesaisi zikredilmekte ve bunların sonraseni hesabı neticisi ile plânı gösterilmekte idi. Bu meydana da Darica fabrikasının yenilenmesi de kabul edilmiştir. Dün aynı zamanda Türk çimentosu ve su kireci şirketinin de heyeti umumiyesi yapılmıştır.

Bundan sonra yapılan idare heyeti iztihatı neticesinde müddetleri biten eski azalar tekrar seçildiğinden idare heyeti eskisi gibi teşekkül etmiştir.

İş Bankasının Galata şubesi

İş Bankasının galata şubesi ittihaz edilen binanın hazırlıkları bitmek üzere. Galata şubesi nisann il günlerinde açılacaktır.

Sabun fiyatları

Son hafta içinde sabun fiyatlarında kilo başına 1,5 kuruşluk bir tenezzül husule gelmiştir. Bunun sebebi yağ fiyatlarındaki düşüklüktür.

Bir haftada gelen kahve

Son bir hafta zarfında İstanbul 4207 çuval kahve gelmiştir. Kahve fiyatlarında bir değişiklik yoktur.

Yugoslavya iktisatçıları kongresi

SOFYA, 21 (Milliyet) — Belgrad'dan bildiriliyor: Birkaç gün evvel iktisatçıları ve tüccarları cemiyetinin kongresi, Yugoslavyanın her tarafında gelen muhabirlerin iztihatı ile yapılmıştır. Kongrede, Bulgaristanda bulunan aynı nevinden cemiyetlere münasebet tesisi ve bu maksatla Sofyaya kadar bir seyahat yapılması kararlaştırılmıştır.

Bulgaristanda tütün bahsi

SOFYA, 21 (Milliyet) — Bulgar Ziraat bankasının neğrettiği bir bülteninde, son günlerde 1933 senesi mahsulü tütünlerin piyasada oldukça yüksek bir fiyatla satıldığı görülmektedir. Tütün zirrası daha iyi fiyatla satılmaları için satışlarda ihtiyatla hareket etmektedirler.

Yirmi ton ağırlığında eski bir top

Yavuz Sultan Selim devrinde ve Türkler tarafından yapılmış olan ilk Yivli top deniz müzesinde bulunmak-tadır.

Askerî müzesi bu topun da askerî müzedeki top bahçesinde bulunan ve gayet zengin olan top koleksiyonuyumaynada teşhirini muvafık bulmuş ve topu istemiştir.

Yivli toplar da diğer nevi toplar gibi ilk defa Türkler tarafından yapılmış ve istimal edilmiştir. Askerî müzenin bu talebi kabul edilmiştir. Top 20 ton ağırlığına ve sade namludan ibarettir. Bahçede topun konulacağı yer hazırlanmıştır. Top yakında demur arabasına getirilecektir.

Bir Alman gazetesinin hakkımızdaki neşriyatı

Geçen günü Franforter Çaytung gazetesinin Türkiye hakkında bir makale neşrettiğini yazmış ve bu makalenin bazı aksamını istinsah etmiştir.

Makaleyi yazan muhabir bu tercümenin aslına sadık olmadığını beyan etmekte ve kendisi tarafından yapılmış bir tercüme olduğunu belirtmektedir. Tenkide sadık kalan noktaları ihtiva eden kısm muhabirin verdiği tercümede aynen şu şekilde yazılmıştır:

"Bir kaç söz daha; Su içmeyiniz, zira yaz mevsiminde tifo tehlikesi mevcuttur. Yanımızda kâfi miktarda bozuk para bulundurunuz, çünkü bir taksit şoförü size para bozamaz ve her yerde sizden 5 — 10 kuruş gibi ufak bir bahş belkiler. Yanımızda fazla para alamayız ve paranzı iyi dikkat ediniz zira, her limanda olduğu gibi, İstanbul'da yankesici vardır.

İstanbulun gece hayatını öğrenmeğe teşebbüs etmeyiniz. Çünkü serveti bugün tedenni etmiş olan İstanbul'da gece hayatı kalmamıştır. Vatandaş süsü takınarak size, meselâ Bedesteni ziyaret ettiginiz zaman, yardımında bulunmağa ısrar eden sahte vatandaşlardan son derece sakınıınız."

İran konsoloshanesinde Nevruz merasimi

Dün baharın ilk günü, Nevruz olmak münasebetle şehrimizdeki İran konsoloshanesinde bir kabul resmi yapılmıştır. Şehrimizdeki İranlılar saat ondan on ikiye kadar konsoloshaneye giderek Nevruz tatış ile izaz edilmişler ve çay içmişlerdir. Debstan İranyan talebesi ziyaretçilere çiçekler dağıtmışlardır.

Para değil, santim! Herkes para sisteminin de değiştirilmesini istiyor

Bu suretle yalnız dahili ticarete değil, harici ticarete de işlerimiz kolaylaşacaktır

Para sistemimizin de aşarı esasla göre tanzimi etrafındaki alâka ve ileri sürülen mütaalealar devam etmektedir. Gelen malûmata göre mesele Ankarada da müsait bir şekilde karışılmıştır. Esasen madeni ufaklık para kanunu on paralığın 25 santim ismi altında basılması kabul edildiği gibi, ufaklık madeni paraların evsafının tayini de Meclis tarafından Maliye veketine bırakılmıştır. Şu hale nazaran para yerine santimin ikamesi için Maliye vekâletinin karar vermesi kâfi gelecektir. Bugün parasını aşarı esaslara uydurmayan ancak birkaç memleket kalmıştır.

Paraları aşarı sisteme uymayan, Arabistan, Hindistan, İran, Tibet, Ye men gibi bazı memleketlerle İngiltere, İrlanda ve İngiltereye tâbi veya İngilterenin nüfuzu altında bulunan mahallerdir. Bunların haricinde dünyanın her tarafında parada da aşarı sistem caridir. Dünya memleketleri arasında para vahidi kırka ayrılmış olarak yalnız Yemen vardır. Burada para vahidi İmadidir ki 40 bogaça taksim edilmiştir. Bu itibarla Yemen, para vahidinin kırka ayrılması itibarile memleketimize benzemektedir.

Para kelimesini muhafaza ederek vahidi 100 e ayrılmış olan Yugoslavya, para vahidinin yüzde ayrılması hususunda göze çarpar bir misal teşkil edebilir. Filhakika Yugoslavyada bir dinar, yüz paraya taksim edilmiştir. Bazı memleketler son senelerde para vahitlerini ticari sisteme uydurmuşlardır ki bunlar arasında Arnavutluk 1927 den beri frank kabul etmiş ve burada bir frank 100 kindar'a ayrılmıştır. Çinde bile bu sene martın ilk gününden itibaren aşarı sistem tatbik edilmektedir. Paraları aşarı sisteme uymayan memleketlerin ölçülerini de umumiyetle aşarı sisteme istinat etmemektedir ki bu da aşarı sistemin bir bütün teşkil ettiği kanaatini takviye eden en kuvvetli noktalardan biridir. Eski ölçülerin son müdafaa ve tahaffuz siperleri, para vahidinin aşarı sisteme uymamasıdır. Bu müdafaa, tahaffuz ve hattâ bazı ahvalatıdır.

Diğer taraftan Hakkı Nezihi Bey noktai nazarı şöyle izah etmektedir: — Para kıymetini olduğu gibi bırakmak şartile taksimatinin değişmesi mevzuu bahistir. Yeni şekilde isim mevzuu bahsalamaz. Para vahidinin (40) a taksimini yerine 100 kismundan mürekkep bir vahidi kıyası kabul etmek teklifi var."

ASIM SUREYYA BEY

Diğer taraftan belediye iktisat müdürü Asım Süreyya Bey diyor ki: — Metre usulüne göre, bütün ölçülerimizi değiştirip bu esas tebeddül ettikten sonra, paramız vahidi kıyasını de değiştirmek gayet muvafık olur. Zannediyorum ki paraların da değişmesi, alış verişte, gerek halk, gerek esnaf için çok kolaylık olacaktır. Bu meselenin kanunî cihetlerinin ne şekilde tekemmül ettirilebileceğini bil miyorum."

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

Eğlence yerlerinden bahsedecekler: Bizde eğlence yerleri hemen hemen birahane ve gazinolardır. Bütün gününü işi başında çalışma ve dinlenmekle geçiren bazı sınıf halk akşamları hemen hemen bu gibi yerlerde biraz dinlenmek imkânını bulmaktadır. Filhakika memleketimizde içki sarfiyatı pek o kadar fazla değildir. Meselâ Avrupa da adam başına 10 litre ispirto sarfiyatı olduğu halde bizde ancak 0,5 litredir. Bundan dolayı cidden memnun olmalıyız. Fakat gazinolar, birahane ve şehir yapılmış dersek buna da imkân yoktur. Çünkü eğlence yerleri kalabalık bir şehir için büyük bir zararıdır. Yabancı misafir için en mühim âmillerden birisidir. Halbuki böyle iken bunların aleyhinde sureti daimede yeni yeni tedbirle alınmaktadır. Bir karimiz bize bu hususta bir fikir vermek için aşağıdaki tafsilât gönderiyor: Meselâ aylık icarı 300 lira ve gayrisafi varidati 4000 lira olan ikinci sınıf bir birahaneyi tetkik edelim:

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

Benzine gene Zam yaptılar

Haziranda tatbik edilecek bir karar, daha şimdiden fiata tesir eder mi?

İstanbulda zaman zaman benzin fiyatlarına zam yapmak bir âdet haline geldi. Son zamanlarda üçüncü defa ki benzin fiyatları yeniden bir zam gördü. Ortada hiç bir sebep yokken, galon başına birkaç gündür benzin fiyatları beş kuruş yükselmiştir. Bundan evvel yapılan zamlarda ihtikâr kanununu tatbika memur olan Ticaret müdürlüğü derhal harekete geçti. Ticaret odası aylarca süren tetkikat yaptı. Amerikadan, Rusyadan, Romanyadan malûmat istendi ve nihayet anlaşıldı ki fiyatların yükselmesinde hiç bir sebep yoktur. Fakat netice ne oldu, bunu kimse bilmiyor. İktisadi mahafilde söylendiğine göre, galon başına 5 kuruş ilâvenin sebebi Şehir meclisinin benzin istihlak resmine 40 para üzerine 20 para daha ilâve etmesidir. Ancak haziranın itibaren tatbik edilecek olan bu zammın şimdiden benzin fiyatlarına tesiri hakikaten gariptir. Dün bu hususta kendisi de görüşen bir muvazirimize ticaret müdürü Muhsin B. lemiştir ki: — Müdürlüğü müz benzin fiyatlarına bu zammı haber alınca harekete geçmiştir. Zammın neden ileri geldiği tetkik edilmiştir.

MUHSIN BEY

Dün bu mesele hakkında Şoförler Cemiyeti reisi Necip Beyle görüşüldü. Cemiyet te fiyatların bu suretle fırlamasından şikâyetçidir. Necip Bey diyor ki: — Evet, dediğimiz gibi benzin fiyatı dünden beri beş kuruş fırladı. Kumpanyalar bunun, istihlak resmine yapılan 20 para zamdan ileri geldiğini söylüyorlar. Biz meseleyi henüz esaslı surette tetkik edemedik. Belediye müraacaatla şikâyet için de henüz hazırlanmış değil, bununla beraber teğebbüsle bulunmağa düşünürüz. Bundan birkaç ay evvel de aynı hal vâki olmuştu. O zaman nakhiyat resmine kilo başına 75 santim zam edilmişti. Bu da işe başına elli para tutu yordu. Bunun üzerine 105 kuruşluk işeler birden bir 110 kuruşa çıktı. Belediyeye müraacaatla ihtikâr yapıldığından şikâyet ettik. İktisat müdürü lüğü tahkikat yaptı. Neticede ihtikâr var dediler ve buna dair rapor verdiler. Bu tekkikatta Romanyada benzin fiyatları, nakhiyat ücretleri hesap edildi ve yapılan beş kuruşluk zammın fazulu olduğu neticesine varıldı. İktisat müdürü lüğüne verilen rapor, ikinci bir komisyonla tetkik edildi. Fakat komisyon ihtikâr olmadığınca karar verdi. Fiyatı yükselten belediye mahkemeye verildiler, neticede maznunlar beraet etti. Şimdi bu defaki zammın ne suretle karşılanacağını bilmiyoruz. Şurası muhakkaktır ki halk, şoförler ve otomobilciler vergi namile yapılan zammın iki üç misli fazlasını ödiyorlar. Bu halde acınacak bir halde bulunan taksit sahipleri bir kat daha müşkülata sokuyor."

Belediye ne diyorlar? Dün bu hususta belediye rics muavinî Hâmit Beyle de görüşüldü. Hâmit Bey dedi ki: — Duhuliyet resmi varken istihlak resmi alınmaması kanun müsaide değildir. Oktruva kalktı, açığı kapamak için bu imkânâ baş vuruldu. Tahkikat için şubelere tebligat yapıldı. Tahkikat bitince hem tahsilata da başlanacaktır. Şimdiden bu resimden dolayı benzin ve petrol fiyatlarının yükselmesi sebep yoktur. Meseleye henüz muttali oluyorum. Belediye, işi ehemmiyetle tetkik ve müraaka edecek, fazla fiyat yükseltenler hakkında mevzuat ahkâmının şüphesiz tatbiki cihetine gidecektir."

Ekmeğin resmi Damga matbaası 680 milyon pul basıyor

Buğdayı koruma kanunu mucibince ekmeğlerden pul yapılmak suretile kilo başına bir kuruş resim alınması kararlaştırılmıştır.

Ekmeğin yapılmak pullar damga matbaasına sipariş edilmiştir. Pullar 10 paralık, 20 paralık 1 ve 2 kuruşluk olur. Pullar buğday başkaları ortasında "buğday koruma vergisi", yazısını ihtiva etmekte ve üzerinde kıymetli yazılı bulunmaktadır. Sipariş edilen pul miktarı 680 milyondur.

Damga matbaası günde 1,5 milyon pul basmaktadır. Pullar bir taraftan tabedilecek, bir taraftan da Maliye vekâleti tarafından vilâyetlere sevk ve tevzi olunacaktır.

Evkaf iki ahşap binayı yıktırdı

İstanbul Evkaf müdiriyeti yangına karşı bir tedbir olmak üzere dairenin etrafında bulunan ahşap binalardan eski kuyudu vakfiye dairelise bina- nın arсында bulunan evkafı mühlâ ka dairesinin yıktırılmıştır. Bu daireler kârgire tahvil edilecektir.

Yeni kaçakçı takip motörü geldi

Muhafaza kumandanlığının yeni inşa ettirdiği kaçakçı takip motörü dün Galileo vapurile limanımıza gelmiştir. Avrupa ve Amerikada kaçakçı takibinde kullanılan motörler sisteminde inşa ettirilen bu motör bugün denize indirilecektir. Motörün hangi muntakaya verileceği kumandanlıktan henüz bildirilmemiştir.

Yeni kaçakçı takip motörü çift motörlüdür. Sürat seyri çok yüksektir. Motörler ağır eslaşa ile teçhiz edilmiştir.

Kadınlar Birliğinin fakir çocuklara yardım

Kurban bayramı münasebetile Türk Kadınlar birliği tarafından birliğe evdime müraacaat ederek isimlerini kaydetmiş olan fakir mektep talebelerinden 200 çocuğa elbiselik kumaş, kasket, kazak, çorap, ayakkabı olmaksızın bir miktar eşya verilmiştir. Bir kısmı çocuklara pazar günü de eşya verilmesine devam edilecektir.

Tırpan

Bugünün devlet adamı

Her fena hâdisenin ibret verici ve ikaz edici bir fazileti olduğu na şüphe yok.

İnsanlar nasıl tabiat'ın zulumlerinden ders alıyorsa ve hemen müdafaa çareleri arıyorsa cemiyet içinde peyda olan muzir unsurların çirkin ve yıkıcı hareketlerinden ibaret alınmayor ve hemen tahaffuz tedbirleri aramağa başlıyorlar.

Müflis banger Insul ve maktul iş adamı Staviski yalnız Amerikalılarla Fransızları değil, bu kategori adamlardan yakalarını kurta ramıyan bütün siyasi teşekkülleri heyecana düşürdü. Bu heyecanın işte ifadesi, hükümet nüfuzunu böyle skandallardan korumak için vaziyet almakdan ibarettir.

Bu kabil insanlar da'ima karışık, buhranlı zamanlarda, hükümetlerin gâileli devirlerinde ve yahut malî, sınıf büyük teşebbüsler esnasında faaliyete geçiyorlar.

Tâ Fransa inkılabı zamanında Hindistan ticaret şirketlerinin faaliyetinde bulunduğu sıralarda böyle bulanık işlere karışan ve yüksek servetler yaparık hükümet kuvvetlerini bile maksatlarına ram etmeğe çalışan şebekeler vardır.

Bir zamanlar bütün Avrupayı heyecana düşüren Panama hâdisesi de bu mahiyetteki rezaletlerden biridir.

Bir kaç yıl evvel Pariste bir otel odasında ölü bulunan kibritle kralın macerası da Staviski hâdisesinin takaddümü eden en yeni bir malî rezaletidir.

Bu hâdiselerin sıklaşması Büyük harbin hâlâ kapanmayan hesaplarıyla zaten gerginleşen sınırları son kertesine getiriyor. Paris sokaklarını kana bulayan vekalar beynelmilî istrahabin en taze bir misalidir.

Ve Fransa hükümetinin geçirdiği tehlike bütün siyasi teşekküller için bir ders olmuştur. Anlaşılmıştır ki, milletler tahammül ettikleri sıkıntı arasında emniyetlerini suistimal eden ve mahrumiyetlerle eğlenir gibi geniş mkyasta para manevraları çeviren insanlara karşı artık müsamaha edemeyecek hale gelmişlerdir.

Onun için hükümetler iclerine sokulan iş adamlarına karşı çok müteyakkız davranıyor ve büyük miksaytiki malî ve iktisadi teşebbüslerin başına en temiz ve dürüst devlet adamlarını getiriyorlar. Bu çok yerinde bir tedbirdir.

Fakat insanların gafletli zekâlarından daha kuvvetlidir. En aff bir devlet adamı bazan sinsi bir ihtirasın âleti oluverir. Gaflet daima yeni yeni Staviskiler yettirir. Vakaların harareti geçtikçe devlet makinelerine yeni yeni parasiteler musallat olur.

Bugünün devlet adamları bir polis hafiyesi gibi müteyakkız olmadıkça cemiyetlerin bünyesinde yetişen bu tüfeylilerden kendilerini kurtaramazlar.

Burhan CAHİT

Takas tetkikati

Ticaret odasındaki dosyalar da tetkik ediliyor

Takas işi etrafında tetkikat yapan tetiş heyeti tetişlerinin şümul çerçevesini genişletmiştir. Tetiş heyeti vilâyetteki takas heyetinden aldığı dosyalar üzerindeki tetkikatı almıştır.

Bundan sonra iki müfettiş ticaret odasına gelecek odada mevcut ve bu dosyaların mütemmimi olan dosyalara vaziyet etmişir. Bu dosyaların hepsi odadan alınmıştır.

Tetiş heyeti şimdiye kadar alâkadarlardan kimseye salı tevcih etmemiştir. Bu dosyaların da tetkikinden sonradır ki alâkadarların malûmatına müraacaat edilecektir.

Yeni kaçakçı takip motörü geldi

Muhafaza kumandanlığının yeni inşa ettirdiği kaçakçı takip motörü dün Galileo vapurile limanımıza gelmiştir. Avrupa ve Amerikada kaçakçı takibinde kullanılan motörler sisteminde inşa ettirilen bu motör bugün denize indirilecektir. Motörün hangi muntakaya verileceği kumandanlıktan henüz bildirilmemiştir.

Yeni kaçakçı takip motörü çift motörlüdür. Sürat seyri çok yüksektir. Motörler ağır eslaşa ile teçhiz edilmiştir.

Kadınlar Birliğinin fakir çocuklara yardım

Kurban bayramı münasebetile Türk Kadınlar birliği tarafından birliğe evdime müraacaat ederek isimlerini kaydetmiş olan fakir mektep talebelerinden 200 çocuğa elbiselik kumaş, kasket, kazak, çorap, ayakkabı olmaksızın bir miktar eşya verilmiştir. Bir kısmı çocuklara pazar günü de eşya verilmesine devam edilecektir.

Bir Fransız gazetesinin neşriyatı

(Başı 1 inci sahifede)
he yapmağa tabiatıyla meyledecektir. Alman neşriyatı da zaten bu hususta rolünü oynamakta devam ediyor. Fransa hükümeti Romada neler hazırlanmakta olduğuna dair doğru malumat edilememiştir. Mesuliyetin büyük bir kısmı Kont Chambruna racidir. Zira geçen hafta Paris'e gelişinde İtalya - Fransa küçük itilafı arasında anlaşmanın mevcut sayılabileceğini her rastladığına söyleyip duruyordu. Bir sefirin doğrudan doğruya kendü müşahede sahasına dahil işler üzerinde haklı vüftan ve anlayıştan bu kadar mahrum oluşu kabul musamama değildir. Mübin ve ka'î bir vaziyette kendü nazırını hataya sevkeden Fransız sefiri harpte yenilmiş bir general ile mukayese edilebilir. Kont Chambrun eğer kendü istidale-i aleyhine dönen hadisenin hakiki ehemmiyetini başka türlü göstermeye kalkışmak tecrübesinde bulunursa bir düşman politikasının propagandacısı vaziyetine düşerse yaptığı hatalara daha yenisini ilâve etmiş olacaktır. Muharrir bu tarzda ki bir kaç gazete haberinin Fransanın Roma sefaretinin mühim olmadığını zannetmek istiyor. Nutkun ve protokolların sarif olduğunu söylüyor. Radikallerin gazetesi protokol üzerinde tahvil yaparak bunun bilhassa istişareye ve bütün meselelerde teşriki mesaiye ait hükümlerle Avrupa siyasetine kuvvetle tesir yapmak ihtirasında bir işler misaki olduğunu ve aktilerden en kuvvetlisi İtalyaya faik nufus temin ettirgeni küçük itilafa misakim imzalamış olanlara müteveccih bir ittifak olduğunu yazıyor bu gazete nufus Almanya ve Macaristana ait kısımlarını da gözden geçirerek bu nutkun ve İtalya politikasının harpten evvelki ittifaki müesellese müncer olduğunu bir farkla ki Berlinine yerine Romanın geçtiğini ileri sürmektedir. Matin gazetesi yazısının sonunda Romada Avusturyaya Macaristana yapılan karlı va'itlerin tercihli tarikelerinin bu iki memleketin siyasetlerinde ağır basmak için kifayetsiz ve bayağı mükafatlar olduğunu yazarak diyor ki:
Merkezi Avrupanın karışık manzarası önünde Anshlus fikri zayıflamak şöyle düşsun bilakis inkişaf edecektir. M. Mussolininin sözleri bu tehlikeyi kat'ileştirmiştir.

Entransijan gazetesi şu satırları yazıyor:
"Düçenin arzusu ne olursa olsun. Fransız İtalyan dostluğu iki memleketin istikbalı için elzemdir. Bütün kuvvetleriyle dirilen bir Almanya ve tekrar teşkil edilen Avusturya - Macaristan bloku Fransa için de İtalya için de bir tehlike teşkil edecektir."

Dolfuss'un telgrafı
ROMA, 21. A.A. — M. Dolfuss İtalya toprağında ayrıldıkça M. Mussoliniye pek hararetle bir telgraf çekmiş ve bunda Avusturyaya girmezden evvel Trieste'deki kısa tevküflük esnasında şehire yeniden İtalya - Avusturya ticaretinin bütün ehemmiyetini iade etmek üzere yapılmış olan muazzam tesiatı gizemi olduğunu bildirmiştir.
M. Dolfuss İtalyadaki seyahatinin pek müsbir neticeler verdiğini söyledikten sonra, kendisine karşı gösterilen dostluk arasından dolayı en derin ve en samimi teşekkürlerini kabulünü M. Mussoliniden rica ederek krala ve hanedana karşı tazimatını bildirmiştir.

M. Doumergue'in bir nutku
PARIS, 21. A.A. — Havas bildiriyor: Vilayet gazetelerinin vermiş oldukları ziyafette söylediği bir nutukta M. Doumergue demiştir ki:

Fransa hayatıyeti ve kuvvetli ile bütün dünyayı hayrete düşürmüştür. Fransa kırk eüli senelik Cümhuriyet rejiminden sonra tamamen mahrum kalmış olduğunu zannolan meziyetleri göstermiştir. Harpten evvel Fransanın kendisini müdafaa kabiliyetinde olmadığını söylüyorlardı. Bu hulyada bulunanlar, aldandırlar. Fakat aksini isbat etmek için çok can feda ettik. Çok para sarfettik. Arzettığımız manzara çok güzel oldu. Evvelce de iktidar mevkiinde bulunduğum sırada çok kerre kendü kendime söylemişim. Fransa, harp esnasında o kadar güzelki, bir kerre sulh avdet edince ecebiler onu affetmeyeceklerinden korkuyor. Kimse hakkında fena söylemek istemem, kimsenin maksatlarından şüphelenmem. Fakat bu kadar büyük, bu kadar kahraman, bu kadar doğru olmakla hiç şüphesiz herkesi gıptaya düşürmüş olduğumuzu söylemek isterim. Memleketimizin biraz küçülmüş olması hiç şüphesiz bir takım kimselerin hoşuna gidecektir. Böyle bir şeyin olmasına mani olmak lazımdır. Buna muktediriz. Fransa emniyetini temin etmek ve mali işlerini intizama sokmak hususunda mütehit olduğunun bütün dünyaya isbat etmelidir. Taşları ileri geri sürülen daha tahlasna benziyen cihanda sulhu muhafaza edecek olan Fransadır. Çünkü biz sulh için çalışıyoruz.

Yunan bayramı
(Başı 1 inci sahifede)
zi eli geç bir tayyare filomuz Atina'ya gitmek üzere uçmuştur.

ATINA, 21 (A.A.) — Milli istiklal bayramına tesadüf eden cümhuriyetin onuncu yıldönümü büyük mersimle ve görülmemiş bir parlaklıkla tesit edilecektir. Dahiliye nezareti bu münasebetle 24 ve 25 ve 26 mart tarihlerinde Atınada ve bütün şehirlerde yapılacak merasimin programını neşretmiştir. Gazeteler Türkiye hükümetinin bu münasebetle bir hava fiilolu göndermeye karar vermek suretileri gösterdiği alâkayı memnuniyetle kaydederek bu harekette iki milleti yekdigerine bağlayan sıkı dostluğu yeni bir delilini göstermektedirler. Türk hava filomuzun yarin Atinaya gelmesi ne intizar edilmiştir.

Toprak bayramı

(Başı 1 inci sahifede)
nin memleketinde köylü ve ziraate hiç ehemmiyet vermediğini, münkarız Osmanlı hükümetinin Cümhuriyet devrine bıraktığı bin bir dert arasında başlıca olarak ziraat için geldiğini, ve beş senelik bir program tanzimile ziraat işleri üzerinde uğraşmakta olduğunu; fakat bunların yarın üzerinde kinde kabuğu kaldırmaktan ibaret olup yapılacak daha birçok iş bulunduğunu, köylülerin göğüslerini gere gere hükümetin kendi üzerindeki himayesine ve mesaisine istinat edebileceklerini, saltanat devrinde hakir görülen köylünün bugün memleketin hakiki efendisi olduğunu söylemiş ve demiştir ki:
"Biz ziraatçiler, fenne istinaden memleket topraklarını işletmek hususunda uhdemize düşen vazifeyi ifa edeceğiz."

Mektebin eski müdürü Hasip Bey de vaki olan davet üzerine kürsüye gelerek demiştir ki:
"Bugün, 21 mart. İlkbaharın ilk günüdür. Eski takvimler bugün tesit ederlerdi. Romada aktedilen ziraat kongresinde sabık Bulgar Ziraat nazırı her sene martın yirmi birinci günü toprak bayramı yapılarak toprağın ve çiftçinin istirahatetini ve bugünün kutlanmasını teklif etmiş ve biz de bunu kabul etmiştik. Fakat dediğim gibi bu yeni bir şey değildir. Yukarıda söylediğim gibi bunu akvamı kadime tesit edegelmiştir. Toprağın ehemmiyetini izaha hacet yoktur. İnsan ana kucağından ayrılmca, ilk iş hayatını topraktan kazanmak olduğu gibi, nihayet büyük yolculukta da oraya avdet ediyor. Bizce hayatımız müddetinde her türlü nimeti veren toprağa karşı toplanıp şükretmek, nimetperverlik olur."

Bundan sonra yemek salonuna geçilmiş ve mektebe ait çiftlik mahsulâtından pişirilmiş olan yemekler yenmiştir. Yemekten sonra da idare hususiyet bütçesinden tahsis edilen para ile açılan tavukçuluk enstitüsü gezilmiştir. Bayram çok güzel ve samimi olmuştur. Vilayetin diğer kazaları da da toprak bayramı merasimi yapılmıştır.

Kazanç lâiyhası

(Başı 1 inci sahifede)
karşı yalnız mali bir ceza kaydını konulduğunu söylüyor; halbuki:
— Bu hile vaziyetidir. Doğrudan doğruya vergi ile mükellefiyetini bile bile saklamaktadır. Vergi vermemesi için devlete karşı büyük bir ihanet etmiş değil midir? Buna karşı yalnız verginin birkaç misli alınması ile itkifa etmek doğru mudur. Bu ayrı bir suç değil midir? demis, ayrıca cezaı ahlaka tâbi tutulmasını istemiştir. Mazbata muharriri Refik Şevket Bey encümenin Hakkı Tarık Beyin mütealemasını iştirak ettiğinin teklifini istediğini söyledi. Madde encümenine havale edildi.

(Kaptı kaçı)
77 den 84 üncüye kadar olan maddeler kabul edilerek, 84 üncü maddedeki (kaptı kaçı) tabirinin umumi bir mânâ ifade etmemesi ve taamüm etmiş bir isim olmaması dolayısıyla tayyedilmesi kabul edilmiştir. Müteakiben 97 inci maddeye kadar olanlar kabul edildi.

Belediye ve hususi idareler
Hakkı Tarık Bey 98 inci madde hakkında söz alarak hükmi şahısların vergilerini bir merkezde topladıklarını ve diğer çalıştığı yerlerde belediye vazifesi idarelere ait olan vergilerin bu suretle o mahallere verildiğini beyan ederek bu gibi hususi idare ve belediyeler haklarının temini için bir madde konulmasını teklif ettiğini söyleyerek teklifini riyasete verdi.

Muvakkat maddeler
99 uncu ve yüzüncü maddeler de kabul edildikten sonra muvakkat maddelerin müzakeresine geçildi. Muvakkat kat birinci madde hakkında söz alan İsmail mebusu Hüsnü Bey maddenin ikinci fıkrasının fazla olduğunu, çünkü kanunen müruru zamanın 3 sene olduğunu, halbuki 928 senesinden beri beş sene geçtiğini ve müruru zamanın ayrı tayyi hayata mâni olduğunu söyledi.
Mazbata muharriri Refik Şevket Bey bu maddenin yalnız tarhiyatıya ait olmayıp tahsilâta da ait olduğunu beyan etti. Maddenin ikinci fıkrasını kalmak üzere birinci fıkranın tayyedilmesi kabul ve madde encümenine iade edildi.

Kanundan çıkarılan madde
Hüsnü Bey (İzmir), ikinci maddede de itiraz ederek bu maddede kaptı tülâsıvı kokusu olduğunu, ecebilerin vergisi müteallik bazı cezalardan kurtulduklarını, böyle bir şey varsa vatandaşların da kurtulması lazım geldiğini ve ecebilerin yerine ya cezalı veya cezasız tabirinin kullanılmasını söyledi.
Mazbata muharriri Refik Şevket B. maddenin bu noktası üzerinde encümeninde de münakaşa cereyan ettiğini, esbabı mucibesine gelince Türkiye'de yerleşmiş ecebilerin tabirinin bu kanunla vazedildiğini, başka bir vaziyette yöre yerleşmiş olanlar üzerinde teraküm eden vergileri tasfiye mahiyetinde olmak üzere hükümet tarafından teklif edildiğini ve encümenin de kabul ettiğini söyledi.

Hüsnü Bey (İzmir), kanunda böyle bir yer tutulmasını doğru olmadığını yerleşmiş olan müessesatın simdiye kadar vergiyi tabi tutulması icap eder de yalnız vergileri ve cezaları affedilirse bunun yerinde bir hareket olmadığını ve kanunun kendilerini mükellef tuttuğunu ve bir hükme bağladığını, ayrı şeyler yapılması doğru olmadığını söyledi.
Maliye vekili Fuat Bey de madde nin tay edilmesini kabul etti ve madde tay edildi.

Encümenine iade edildi
Bundan sonra üçüncü muvakkat madde görüşüldü. Hüsnü Bey (İzmir), maddenin son fıkrasındaki "Bu ka-

Tramvay, telefon ve meclis

(Başı 1 inci sahifede)
edecek tedbir alınmıştır. Tramvay ücretlerinden bir kısmı paralara gelince, bununla belediye ve alâkadar vekâlet meşguldür. Hak, mukavele, kanun neyi tayin etmişse onun olacağı tabiidir.

Şehir meclisinin cumartesi günü içtimasında gerek bu mesail ve gerekse diğer meclis vazaifi ile alâkadar beyanatım çok yanlış intişar etmiştir. Benim beyanatımın hülasası dördüncü senesini bitirmek üzere olan şehir meclisinin belediye makâmı ile çok tiz ve dikaktli olmakla beraber müktebilen çok samimi ve müsterek çalışma ile geçen dört senelik müddeti bitirenken nisan içtimasına henüz neti celennememiş meclisin temenniyatının ve tasdikli ile mükellef olduğumuz teklifi hesabatin hiç olmazsa iki senelikliğinin yettiğinin ve İktisat, Fen ve Komiserlik teşkilâtımızın beraberce telefon ve tramvay ücretlerinde olduğu gibi şehir menfaatine belediyece istihsalı mümkün haklar varsa bunların araştırılması teminini temenniden ibarettir.

Bu Meclisin her vakitki mesai hududu içinde olan mesailindir. Müsbebe çalıştın başka mânâ çıkarmak doğru değildir."

HALKEVINDE

Karikatür sergisi
Halkevinden: 23 - 3 - 934 cuma günü saat (17) de Gülhane parkı methalinde Alayköyündeki Güzel Sanatlar şubemizde Cemal Nadir Beyin karikatür sergisinin açılma merasimi yapıldı. Sergi 24 - 3 - 934 cumartesi gününden itibaren her gün (10) dan (19) za kadar açık bulunacaktır. Duhubiyi yoktur. Arzu edenler bu saatler dahilinde sergiye gizebilirler.

Köy konferansları
Millî Türk Talebe Birliği tarafından tertip edilen köy konferanslarının ikincisi dün akşam halkevinde Hıfzırahman Raşit Bey tarafından verilmiştir.

Boccace hakkında konferans
Üniversite edebiyat fakültesi profesörü Mösöy Spuger tarafından da dün gece halkevinde İtalyan edibi Boccace hakkında bir konferans verilmiştir.

Sürpago mezarlığı
Sürp Agop mezarlığına ait son adliye yangınında yanan dosya belediyece yeniden hazırlanmıştır.

Muhiddin Bey bugün geliyor
Bir haftadanberi Ankara bulunan vali ve belediye reisi Muhiddin Bey bugün şehrimize avdeti beklenmektedir.

Telefon paralarının idadesi
Telefon şirketinin abonelerine iade edeceği paraların hastanelere paraviyon inşası için belediyece terk ve teberrüne mahsus tabettirilen fişler ve cetveller dün kaymakamlıklara tevzi edilmiştir. Kaymakamlıklar da bunların, her mntakamın abone mihdarını nazarı dikkate alarak nahiyelere göndermektedirler. Her nahiyeye, belediye ve kırka teşkilâtında istifa de ederk bu fişleri abonelerden göndercek ve aboneler tarafından doldurulacak ve imzalanacak fişler, aynı kaldan belediyece iade edilecektir. Şimdiden şehir meclisi azasından ve belediye erkânından maada milli ve hususi bazı müesseseler, bu haklarını terk ve teberrü ettiplerini belediyece bildirmişlerdir.

Namık Kemal günü
Millî Türk Talebe birliği tarafından yarin Namık Kemal ve Ziya Gökalp günü itihaz edilmiştir.

Himayeietfalin yeni binası
Himayeietfal cemiyeti vilâyet merkezi için satın alınacak olan Çağaloğlundaki eski emniyet sandığı binasının satın alma muamelesine başlanmıştır.

Himayeietfal vilâyet kongresi
Himayeietfal cemiyeti vilâyet kongresi 24 mart cumartesi günü saat 15 te cemiyetin merkezi olan belediye civarındaki binasında yapılacak.

Binicilik dersleri
Sipahi Ocağı memlekette atlı sporun terakki ve inkişafını temin için ihtiyaca kâfi at satın almış, ameli ve nazari binicilik dersleri açmıştır.

Muallimliği Fransanın (Semür) binicilik mektebinden mezun mütehasşıs Behçet Bey deruhte eylemiştir. Atlı gezintiler (Şas akur) ilkbaharda başlayacaktır.

BELEDİYEDE

Belediye Kooperatifi

Ne kadar kâr var, neler yapıldı?
Mahdut sermayeli İstanbul belediyesi memurları kooperatif şirketi heyeti umumiyesi, dün toplanmıştır.

Toplantıda idare meclisi ve mürikip raporları ile bilânco okunmuş ve kabul edilerek bu suretle idare meclisi ve mürikip ibra edilmiştir.
Bundan sonra intihabat yapılmış, mürikipliğe belediye reis muavini Hamit, İktisat müdürü Asım Süreyya, Ahmet Servet, Remzi Saka, Neşet, Rasim ve Şükri Beyler ipkaen seçilmişlerdir.

İçtimaa iki yuz kadar hissedar iştirak etmiş ve idare meclisine ibraz edilen faaliyet raporunu dolayı teşekkür edilmiştir.

Raporda Kooperatifin tesisi ve kısa zamanda tevsi ettiği lokanta 933 senesi zarfında 74,444 kişiye yemek vermiştir.

Ortaklara ucuz odun ve kömür verildiği gibi 933 senesinde yapılan satış miktarı da 14,525 liraya balığ olmuştur.

Raporda ezcümle deniyor ki: "Belediye yardım olarak kooperatifimize verdiği 2500 lira ile gene belediye'nin delâletile temin ettiğimiz 500 lirayı İhtiyat akçesine ayırdık."

Ve bu bir senelik faaliyet devresinde bilcümle masraflar çıktıktan sonra alm ve satım fiyatları arasında hasıl olan 1350 liralık fark kıymetinden mevcut tesiat ve demir başmız süratle imha için 899 liralık bir amortisman tefrik ettikten sonra 450 lira ve 25 kuruş safi kâr temin ettik."

İdare meclisi, bu 450 lirayı temenni olarak bu sene tevzi etmemeyi ve temenni tevziyatını gelecek seneye bırakmayı teklif etmiş ve bu teklif kabul edilmiştir.

Ölçü ve ayarlar
Hileli ölçü ve ayarlar için tutulan zabıt varakalarının ölçü ve ayarlar başmüfettişliğine değil doğrudan doğruya cümhuriyet müdeiumümlüğüne gönderilmesi lüzumu belediyece alâkadarlara tamim edilmiştir.

Çarşamba nezafet ahırlarının nakli
Belediye, Çarşambadaki nezafet ahırını kaldıracak orada güzel bir bahçe vücuda getirmeğe karar vermiştir.

Edirnekapi haricinde eski Musevi mezarlığında yeni bir ahır inşa edilmiştir. Aynı mahalde amele işi ştirahat salonunu, banyo ve duş tertibatını, 250 yataklı kovuşları, yemekhaneyi ihtiva edecek bir bina ile bir marangozhane ve bir de nalbant salonu vücuda getirilecektir.

Tussuz tereyağı diye
Çarşı ve pazarlarda bir takım pis kıyafetli insanların kirli kaplarda (tussuz ve taze tereyağı diye sattıkları yağlar belediyece tahvil ettirilmiş ve bunların siphate muzir halitalardan ibaret olduğu görülmüştür.

Yarınki konferans
Belediye kooperatif haftası münasebetile tertip edilen üç konferansın ikincisi de üniversitenin Alman ordinarüyerlerinden biri tarafından yarin saat 17 de halkevinde verilecektir.

Mekteplerin tatili
Bayram münasebetile mektepler arifeden itibaren tatil edilecektir.

Talebe eğlentiisi
Türk Talebe Birliği tarafından 2 nisan pazaritesi gecesi Tepebaşında Şehir tiyatrosunda talebe eğlentiisi namile bir müsamer verilecektir.

Mühendis mektebinde mezuniyet imtihanları
Mühendis mektebinde bir aydan beri devam etmekte olan mezuniyet imtihanları nihayete ermiştir. Bu münasebetle önimzdeki cumartesi günü mezun sınıf şerefine talebe tarafından mektep dahilinde bir müsamer verilecek, bayramın ikinci sal gününde mezunların hocaları ve aileleri şerefine Maksimde bir gece eğlentiisi yapacaklardır.

Himayeietfal vilâyet kongresi
Himayeietfal cemiyeti vilâyet kongresi 24 mart cumartesi günü saat 15 te cemiyetin merkezi olan belediye civarındaki binasında yapılacak.

Binicilik dersleri
Sipahi Ocağı memlekette atlı sporun terakki ve inkişafını temin için ihtiyaca kâfi at satın almış, ameli ve nazari binicilik dersleri açmıştır.

Muallimliği Fransanın (Semür) binicilik mektebinden mezun mütehasşıs Behçet Bey deruhte eylemiştir. Atlı gezintiler (Şas akur) ilkbaharda başlayacaktır.

Bu akşam S A R A Y (Eski Glorya) da VICTOR HUGO'nun şaheserinden muktebes

S E F İ L L E R

Fransızca sözlü muazzam filminde her rol için büyük t'ir yıldız: HARRY BAUR - FLORELLE - CHARLES VANEL - MARG. MORENO - HENRY KRAUSS - ORANE DEMAZIS. 100.000 kişi sahned - Mizanseni 30 milyona mal olmuştur.

FOX JURNAL (14805)

Memlekette

Aydın spor kongresi
AYDIN, (Milliyet) — Mntaka spor kongresi toplanmak üzere. Mntaka umumi kabîbi mntakaya bağlı kulüplere muhahasların seçmeleri için teblig yapmıştır.

Bütün Aydın sporcuları, bu sene çalışacak ve memleket sporculuğunun yürüme ve yükselmesinde imanla sarırlacak şahısların iş başına getirilmesi azmindedir.

Halveki spor şubesi vilâyetimiz çevresinde bulunan spor kulüpleri arasında Kurban bayramında yapılacak turne maçları için bir kupa koymuştur.

Aydında ekim vaziyeti
AYDIN, (Milliyet) — Vilâyetimizde Sökeden gayriyazlık ekim ekilmeye, kışkıklar tamamen ekilmiş.

Elkiş geçen seneden fazladır. soğuk ve donlardan bunların neşvünemaları biraz gerilemiş de son defa yağın faydalı yağmurlar ve mü'ait giden havalarla bu gerilemiş telâfi etmiştir.

Afyon ekim ne müsaaade edilen merkez kazasında daha evvelden yerlerini hazırlyanlar emir gelince hemen ekmişlerdir. Yetiştiremiyenler de şimdi yazlık olarak ekmeğe devam ediyorlar.

Bu seneki don ve soğuklardan vilâyetimiz zeytinleri çok zarar görmüştür. Koçarlı mntakasında zeytin ağaçlarının yüzde 60 ı, diğer mntakalarda da yüzde 30 - yüzde 40 kadar ağaç kurumuştur.

Soğuk ve dondan incirler zarar görmemiştir. Bilâkis soğuklar incir ağaçlarındaki kanlı bahra haşerelerini tamamen mahvetmiş ve yüzden incirler fayda görmüştür.

Erkek incir ağaçlarının soğuklardan müteessir olmasından korkulmuşsa da yapılan tektikat neticesi bunların da bozulmadıkları anlaşılmıştır.

Soğuklar portakal mahsullerini yüzde 90 mahvetmiş, portakal ağaçlarını da yüzde 60 kurumuştur.

Balikesirde şehir klubu
BALIKESİR, (Milliyet) — Balikesirde bir şehir klübü yapılması tasavvur halindedir. Balikesirin böyle bir klübü ihtiyacı ise çok açıktır. Muhterem Valimiz Salim Beyefendi bu ihtiyacı görmüş ve giderilmesi için müteşebbislere yardım vadetmiştir.

Senelerdenberi boş duran muh teşem Evkaf otlı mevkii ve tertibatıyla böyle bir klüp olmya çok elverişlidir. Bu cihet nazarı dikkate alınmış, bazı teşebbüslere girilmiştir.

Çocuk balosu
Himayeietfal cemiyeti Anneler Birliği tarafından Tepebaşında Kazadı talya salonunda saat 16 da bir çocuk balosu verilecek ve burada gülbüz çocuk seçilecek, iyi danseden çocuklara mükafatlar verilecektir.

Bugünkü program
İSTANBUL :
18 Plâk neşriyatı.
19 Selim Sırrı Bey tarafından konferans, Ajans haberleri.
19,30 Türk musikisi neşriyatı.
21 Muhtelif neşriyat, Ajans ve borsa haberleri.
21,30 Radyo orkestrası tarafından dans musikisi.
BUDAPEŞTE, 550 m.
18,30: Edebi neşriyat, 19,45: İngilizce ders, 20,15: Harpa atletik konser, 20,55: Ecebiler mekteplerine bir bakış, 21,15: Opera orkestrası tarafından konser, 22,35: Konferans, 23,20: Haberler, 23,40: Farkas Sigan takımı.
VARŞOVA, 1415 m.
17,55: Tagannilî Solisa konseri, 18,50: Genç köylülere mahsus neşriyat, 19: Konferans, 19,20: Müsahabe, 21,05: Varşova musikisi birliği tarafından musikiden müsahabe, 21,15: Aynı heyet tarafından ve filharmonik takımı iştirakile büyük konser, 23: Dans musikisi.
BUREŞ, 364 ve 1875 m.
13: Borsa haberleri. — Plâk. — Haberler. — Plâk, 17,15: Mektepliyeye göre program, 18: Diniko orkestrası, 19: Haberler, 19,20: Orkestranın devamı, 19,50: Üniversite, 20,10: Konferans, 20,30: Roma operasında verilecek opera temsiliini nakil, Müteakiben son haberler.
VİYANA, 507 m.
18,10: Keman konseri, 18,35: Piyano konseri, 19: İktisadi neşriyat, 19,50: Müsahabe, 20: Neşeli orkestra konseri, 22: Haftalık haberler ismaili, 22,30: Aküalite, 22,50: Son haberler, 23,20: Plâk ile akşam konseri.

BRESLAU 316 m.:
17 Hafif musikisi, 19 Müsahabe, 20 Milli neşriyat (Schubert'in eserlerinden konser), 21,30 Silesya filharmonik orkestrası tarafından konser, müsahabe, 24 Neşeli popuri (Daval ve

Bugün matinelere itibaren

LEBLEBİCİ HORHOR AĞA

Beşli E. MUHSİN
Oynatılacak
BEHZAT FERİHA VASFI NAZİM FERDİ MUAMMER
BEŞLİ KIDİ İTALYA

İPEK VE ELHAMRA
SİNEMALARINDA

Fiyatlarda zam yoktur. (14810)

Fırsatı Kaçırmanınız;
Bugün ve yarın
H A R P
FERAH sinemada

Bu film 4 Nisandan itibaren Bursa TAYYARE sinemasında gösterilecektir. (14775)

İSTANBUL BELEDİYESİ
Şehir Tiyatrosu

Bu akşam hayat 21 de KÖKSÜZLER 3 Perde
Muharriri: Vedat Nedim Halk gecesi Umuma 1633

YENİ NEŞRİYAT

Afrika vahşileri arasında
Afrika vahşileri arasında düşen ve uzun seneler vahşilerle beraber hayat süren Nurullah Bey ismindeki bir deniz zabitanın meraklı ve heyecan dolu sergüzeşt ve macerasını tasvir eden bu eser Maarif kütüphanesi tarafından forma forma nesredilmeye başlanmıştır. 5 inci forma çıkmıştır. Bedi Vedet Bey tarafından Türkiye'de ilk defa yazılan ve tefrikası esnasında büyük bir alaka ve rağbet kazanan bu eseri tavsiye ederiz.

Istanbul dördüncü icra memurluğundan:
Yeminli ehli vukuf tarafından tamamına üç bin iki yüz yirmi yedi lira kıymet takdir edilen Beyoğlunda Kames hatun mahallesinin Enli yokus sokakında eski ve yeni 3 numaralı kâvger hanenin tamamı açığı arttırmaya konulmuş olup 9-4-934 tarihinde şartnamesi divanhanece talik edilerek 25-4-934 tarihine müsadedif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul 4 cü icra dairesinde satılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır. Müteakibim vergi, belediye vakıf icaresi borçlu ya aittir. Arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde ihalesi yapılacaktır. Aksi halde en son arttırma teahdu baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 10-5-934 tarihine müsadedif perşembe günü aynı saatta muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde satış geri bırakılır. 2004 numaralı icra kanununun 126 ncı maddesine tevfi kan ipotek sahibi alacakları ile diğer alâkadarların ve irfak hakli sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı muspitelerle yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lazımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerinde sapit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. İşbu madde kanunihye ahlakımıza göre hareket etmeleri ve daha fazla malumat almak isteyenlerin 933-347 dosya numarası memuriyetimize müracaatları ilân olunur. (14783)

Milliyet
Asrın umdesi "MILLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

Türkiye için		Haric için	
L. K.	L. K.	L. K.	L. K.
3 aylık	4 —	4 —	—
6 "	7 50	14 —	—
12 "	14 —	28 —	—

Gelen evrak geri verilmeye. — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. — Gazete ve matbaya ait işler için müdiriyyete müracaat edilir. — Gazetemiz ilânların mesuliyetini kabul etmez.

Hergün yeni bir inkişafın yolunda..

Türk Halkının Öz Bankası Olan İş Bankası Neler Yapıyor?

İdare meclisinin çok mühim ve dikkate şayan raporu
Raporun metni ve bilânço

İş Bankasının bugünkü heyeti umumiye içtimada idare meclisi tarafından okunacak rapor ile mürapı raporunun metni ve plânço-yu sırasla bu nüshamızda neşre ediyoruz.

Meclisi idare raporunun metni

Meclisi idarenin pek ziyade dikkate şayan olan raporunun metni berveci hiattir:

Muhterem Efendiler,
Bankamızın 1933 senesindeki faaliyetle aldığı neticeleri gösteren raporumuz bilânço ve kâr zarar hesabına birlikte teklif ve tasvibinize arz ediyoruz.

Kanaatimizce 1933 yılının en ziyade dikkate değer hususiyeti şudur:

Her memleket şu yılı kendi iktisadi ve içtimai bünyesinin bütün unsurlarını ve hususiyetlerini gözönünde bulundurarak dünyanın yeni şartlarına uygun, tedbirler almakta geçmiştir. Milletler arasındaki mübadele ve ticaretin, bütün memleketlere şamil umumi ve mutlak formüllerle halledilemeyeceği her tarafta anlaşılması bulunduğu için, beynelmilel umumi anlaşmalardan evvel, daha gerçek bir hazırlık devresi başlamış demektir. Şu kadar ki, menfaatlerin birbirine aykırı olması, milletlerin siyasi, içtimai ve iktisadi bünyelerinin birbirine benzemesi yüzünden alman milli kalkınma tedbirlerinde pek büyük farklar göze çarpmaktadır. Bilhassa para mevzuunda birbirine uymayan telâki ve ihtilaflar, dünyadaki istikrarlılığı bir derece daha çoğaltmıştır. Filhakika, milletler arasındaki mübadeleye vasıta olan — İngiliz lirası ve dolar gibi — mühim bir kısım para kıymetlerinin düşmesi ve hâla oynak bir seyir takip etmesi milletler arasındaki ticari münasebetlerde istikrarlılığı ve emniyetliliğinin en mühim amillerindenidir.

Milletler arasındaki mübadeleyi daraltan engelleri hangi tedbirlerle kaldırmak mümkündür.

Londra konferansı toplanmadan evvel, hükümetimizin tabihka başladığı ve konferansta müdafaa ettiği "ticari ve iktisadi politika", esasları, denilebilir ki, bu engellerin kaldırılması yolunda, ilk ve müspet tedbir olarak, hemen her tarafta takdir edilmiş başlanmıştır. İki taraflı ve karşılıklı menfaatlara dayanan ticari anlaşmaların gün geçtikçe şümûlleşmesi de bu hakikati teyit ediyor.

Ağır gümrük resimleri, kontenjan tahditleri münazam kambiyo resimleri, lisans usulleri ve bunlara benzer bir çok engeller, memleketler arasındaki reciprosite mütekabiliyet esasından mühlhem direkt müzakerelerde esaslı hadlara indirilmekte ve bu suretle karşılıklı, milli menfaatlerin korunması sayısında hem ihracat hem de ithalatın artırılması kabül olmaktadır. Beynelmillel ticaret ve mübadeledeki engeller, tediy müvazenesi unsurlarına da içine alan kiliring anlaşmalarla ortadan kaldırmak mümkün olduğuna, daha Londra konferansından evvel ortaya koymuş olan hükümetimizin bu nokta nazarının artık münakaşa göstermez bir prensip haline geldiği görülmektedir. Aynı zamanda memnuniyetle görüyoruz ki bu prensip dahilinde yürüyen hükümetimizin kiliring mukavellerle anlaşığı memleketlerle aramızdaki ticari münasebetleri inkişaf ettirmek ve mevcut engelleri aşgari hadlere indirmek mümkün olmuştur.

Harici Ticaretimiz:

Buhran memleketimize sirayet ettiği tarihten 1933 yılına kadar harici ticaretimiz, bilhassa kıymet itibarile, endişe veren bir düşüğe düşüyordu. Şurada yaptığımız küçük bir tablo üzerinde vaziyeti daha iyi teklif etmek mümkündür.

Sene	Ihracat	İthalat	Fark
1930	151,450,000	147,550,000	3,900,000
1931	127,300,000	126,700,000	600,000
1932	101,300,000	85,900,000	15,400,000
1933	96,100,000	74,700,000	21,400,000

Bu tablonun tetkikinden anlaşılıyor ki:

1930 senesine nazaran 1931 de % 16, 1931 senesine nazaran 1932 de % 20, 40 sukt göstermiş olan harici ticaretimiz, 1932 ye nazaran 1933 senesinde ancak % 5 nispetinde küçük bir gerileme gösteriyor. Bu itibarla hükümetimizin ticaret politikası tehlikeli sükutu durdurmuş sayılabilir. Ötümüzdeki yıllar için ümit verici olan bu müspet neticemizin; ihracat mallarımızın mühim bir kısmının satışında esas olan İngiliz lirası ve dolar kıymetinin düşmesine rağmen elde edildiği de, ayrıca dikkate şayandır.

1933 yılında bir taraftan ihracat ile ithalâtımız arasındaki farkın lehde olarak 21,400,000 lirayı bulması diğer taraftan tediy müvazenesi unsurlarını ihtiva eden kiliring anlaşmasının şümûllenmesi sayesinde Türk parasını korumak vazifesi de kolaylaşmış oluyor. 1932 ve 1933 bilânçolarımızın tetkikinden memnuniyetle görüyoruz ki, Cumhuriyet Merkez Bankamız altın stokunu muhafazaya muvaffak olmuştur.

Türk Parasının kıymeti:

Devalasyon ve monnaie dirigi gibi mevzuatın muhtelif memleketlerde büyük tabikata tecrübeleri geçirdiği bir yolda hükümetimizin en salâhiyettar bir idare ile, Başvekilimizin beyanatı noktasına nazaran, kat'i bir şekilde ifade etmiştir. Easen milli tasarrufu teşvik eden bu milli ve mali kudreti memleketin kalkınma ve kurtuluş savaşında en esaslı bir amil telâki eden ve halkımızı bir düzye teşvik suretile milli tasarrufun birleşmesine çağrış hükümetimizin böyle bir hattı hareket takip etmesi pek yer-

rindedir. Herhalde bizde, bazı telâki ve iddialara rağmen, harici ticaretimizin inkişafı için Türk parasının düşürülmesini zaruri sayıyoruz. Bu inkişafın husulünü, birinci derecede istihsalatımızın maliyet fiatlerini düşürmekte ve hükümetin girdiği ticaret politikası yolunda devam bulmaktadır.

İç pazarlarımız:

Raporumuzun başlangıcında da arzettiğimiz gibi her sahada alınacak tedbirler, ancak her milletin ve memleketin iktisadi bünyesine ve hususiyetlerine göre tayin olunabilir. Geçen 1933 yılının dikkate tahliye değer bir hususiyeti de, milli pazarlarımızın, iç pazarlarımızın kalkınmasına, milli enerjinin hudutları içinde azami faaliyet gösterilmesine her milletin verdiği ehemmiyettir. Bu bakımdan hükümetimiz de bir taraftan ihracatımızın artmasını temin edecek mallarımızın rekabet kabiliyetini arttıracak imkânları hazırlarken diğer taraftan da iç pazarlarımızı canlandırmak yeni iş ve faaliyet mevzuatı yaratmağa çalışmıştır. Milli pazarları teşviis etmemiş milletlerin müvazenesi, ahenkli iktisadi bir amil olarak, beynelmillel mübadelede yer almaları, müfit olmaları mümkün değildir. Bu gibi geri memleketler ile ileri teknikli memleketler arasındaki ticari ve iktisadi münasebet, ancak müstemlele ile müstemlele sahibi devletler arasındaki münasebetler mahiyetinde bir şey olur. Siyasi, iktisadi ve umumi olarak medeni âlemde lâ-yık olduğu yere çıkmak karamında olan Cumhuriyet Türkiye'si, Beynelmillel teşvikmesaiye böyle dar bir zaviyeden bakamaz.

Bugünkü Türkiye devleti, bütün irade ve enerjisini yürüten, müspet bir program üzerinde toplamış bulunuyor. Memleketin bütün iktisadi kuvvetleri, iktisadi unsurları bu yapıcı programın etrafında iktisadi seferberliğe davet edilmiştir. Milli iktisadın finansen işlerinde, Milli bankalara pek mühim bir vazife düştüğü için ki, Bankamız; devletin çizdiği çerçeve içinde ve devletin nezaret ve mürakabesi altında, memleketin iktisadi kalkınma savaşında — diğer milli bankalarımız gibi — mühim vazifeler almış bulunmakta iştir eder.

Milli Sanayi:

Pek kuvvetli siyasi ve iktisadi zaruretiler, memleketi milli sanayimizi kurmay emretmektedir. Memleketimizi ham maddeciikten, müstemlele iktisadından kurtarmak ahenkli bir iktisat sistemi kurmak mecburiyetindedir. Kat'i olan bu mecburiyet, memleketin mali ve iktisadi bütün kuvvet ve teşekküllerine olduğu gibi, bilhassa milli bankalarımıza da mühim vazife ve hizmetler yüklemiştir. Bankamız bu itibarla memleketin sanayileşme hareketinde mühim vazifeler almış, teşebbüslere girişmiş bulunuyor. Giriştığımız bütün işlerde zaruri olan bütün emniyet şartlarını aima gözönünde ayırdığımızı ayrıca izaha lüzum görmüyoruz.

Müessesemizin eskiden beri alâkadâr olduğu ve giriştiği snai faaliyet; normal seyirini takip etmektedir. Eskişehirde kurulacağı geçen seneki raporumuzda arzettiğimiz Şeker Fabrikası Ziraat Bankası ve Sümerbankın iştirakile tesis edilmiş ve sene içinde, tam zamanda işletilmeğe muvaffakiyet elvermiştir. Bundan başka aynı cesamete ve kabiliyete yeni bir fabrikamız da Turhalda kurulmasına başlanmıştır. Turhal fabrikasının 1934 senesi sonlarına doğru işlemeğe başlayacağı hesap ediyoruz. Bu suretle ihtiyacını karşılamaya kâfi gelecek ve bundan böyle hariceten şeker getirmek zarureti kalmıyacaktır. Bundan üç sene evvel Büyük Gazi tarafından verilmiş olan kat'i direktif üzerine bu mühim sanayi şubasının memlekette kurulmuş bulunmasını, iktisadi hayatımız bakımından memnuniyete değer bir hâdisse olarak telâki buyurduğumuzdan emin bulunuyoruz.

Kömür madenlerindeki istihsal kabiliyetimiz, her sene biraz daha artmakta ve memleket haricine olan satışımız aynı nispet dahilinde çoğalmaktadır. Bu müspet neticeyi, tesisatımızda, çalışma usullerimizde teknik esaslara bağlı bulunmamıza medyanı olduğumuzu bilhassa ilâveye lüzum görüyoruz. 1934 senesinde istihsal ve ihraç faaliyetimizin daha ziyade artması için esaslı tedbirler almış bulunuyoruz.

Hükümet tarafından ihraç edilen ve halkımız tarafından rağbetle karşılanan Ergani istikrazı sayesinde, önümüzdeki sene demiryolu Erganiye varmış olacaktır. İmtiyazı vaktile Hükümet tarafından İtibarî Milli Bankasına verilen ve bu müessesemizin Bankamızla birleşmesi neticesinde iştirak hissesi bize intikal eden Ergani şirketinin faaliyet geçmesi, memleketin büyük servet kaynaklarından biri daha işlemeğe başlayacaktır. Bu itibarla Ergani bakır madeninin biran evvel işletilmesine yalnız müessesemiz menfaati noktasından değil, milli iktisat ve memleket alâkası bakımından da ehemmiyet vermekteyiz.

İmtiyazı Sümerbankla beraber Bankamıza verilmiş olan "Keçi Borlu, Kükürt madeninin tesisatı ve işletilmesine önümüzdeki sene başlanacaktır. Dahilde oldukça geniş bir istihlak sahası bulacak olan bu madenin vereceği neticelerin de ehemmiyetli olacağını umuyoruz.

Hükümetin teklif ve tahakkukuna karar verilen memleketin beş senelik sanayileşme programında, Bankamızın da vazifeler aldığını iftiharla arz ediyoruz: Memleketin pek mühim bir istihlak maddesi olan şişe ve cam ihtiyacını dahilden tedarik için, Bankamız imtiyazı

verilmiş olan fabrikamızın 1934 senesi nihayetinde bitebileceğini ummaktayız.

Bankamızın aldığı vazifeler arasında memlekette bir sömük fabrikasının tesisinde de vardır. Mevcut büyük kömür madenlerimize ve ehemmiyetle kömür istihsalatımıza rağmen senelerden beri hariceten de mühim miktarda kömür istihsalatına devam ediyoruz. Milli paramızı ve ticaret müvazenesini bu kadar hususiyetle gözönünde bulundurduğumuz bir sırada, memleket dahilinde istihsalı mümkün olan bir maddeyi bundan böyle de hariceten getirtmekte devam etmek tabii doğru olmazdı.

Bu itibarla Sömük fabrikasının tesis kararını pek müspet bulmaktayız. Ümit ediyoruz ki, gelecek sene içinde kurulacak olan yeni fabrikalarla hem bu ihtiyacımızı dahilinde temin etmiş, hem de binlerce vatandaşta yeni çalışma ve geçimne sahaları açılmış olacaktır.

Piyasa ve Bankamızın Muameleleri:

Geçen seneki raporumuzda yüksek heyetinize arzetmiş olduğumuz gibi ticari piyasalarımızdaki başlıyın istikrar 1933 senesinde de devam etmiştir. Bu istikrar sayesinde muamele ve istikrarlarımızın — geçen yıla göre — aynı nispetleri muhafaza etmeleri mümkün olmuştur. Buhran dolayısıyla, piyasamızda hasıl olan istikrarlılığın bu suretle zail olması, yalnız piyasalarımızın emniyeti noktasından değil, memleket piyasasının da emniyeti ve istikrar tekevvin etmesi bakımından da memnuniyete şayandır. Yeni sene içinde de aynı emniyetle çalışabileceğimize ve emin plasmanlar bulacağımıza kani bulunmaktayız.

1933 senesindeki mevduatımızın miktarı yeniden artmış ve yekünü 49,000,000 lirayı bulmuştur. Geçen sene nispetle beş milyon liradan ziyade bir fazlalık arzeden mevduatımızın bu kadar yükselmesine, işlerimizdeki dikkat, ve ciddiyet ve intizam kadar halkımızın bu milli müesseseye, kendi müesseselerine karşı olan yüksek teveccüh ve itimadın açık bir ifadesidir. Bu emniyet ve teveccühten dolayı yüksek halkımız en derin minnetlerimizizi bu vesile ile sunmayı yüksek bir borç saymaktayız.

Şubelerimizin faaliyetleri, 1933 senesinde normal bir surette devam etmiştir. Samsun Şubemizde krize takaddüm eden zamanda bütün mukabilinde yapılmış emtia avans hesaplarını merhuma-tarı teşkil eden tüttünlerin satılmasına ve bedellerinin tahsiline 1933 senesinde marifakriyet hasıl olmuştur.

Halkımızın muhteliflerinden ayrılmadan banka hizmetlerinden kolaylıkla istifadesini temin için İstanbulda tali şubeler açmağa karar verdik. Bu şubeleri açgari bir kadro ile açarken, büyük Avrupa bankalarının mühim şehirlerde kurdukları teşkilât esas itibarile etmiş bulunuyoruz. Kadıköy ve Üsküdar'da açtığımız tali şubelerden — tam senelik bir faaliyette bulunmamış olmalarına rağmen — ümit verici neticeler almıştır.

Bugünkü şartlara ve umumi hayatın icaplarına uygun olmak üzere memurlarımız için bir tekaüt nizamnamesi yapılmışın ötedenberi düşünüyorduk. Ecnabi ve yerli müesseselerin nizamnameleri üzerinde yapılan tetkiklerden edindiğimiz tecrübelerden mühlhem olarak vücuda gelen bu nizamname 1934 senesi başlangıcından itibaren meriyete girmiştir. Bankamızın büyük inkişaf ve ilerleyişinde takdir ve şükranlara lâyık derecede hizmet ve muvaffakiyet gösteren memurlarımızın istikballerini bu yolda yalnız onlara iyilik etmeği değil, aynı zamanda müesseseye olan merbutiyetlerini kuvvetlendirmek suretile zıyat bankamızı takviye etmiş oluyoruz. Bu hayırlı karar ve teşebbüsün yüksek heyetinize de memnuniyetle karşılanacağına kani bulunmaktayız.

Kâr ve zarar hesabı:

Bu sene meriyete giren mevduatı koruma kanununa tevfiakan tuzim edilmiş olan bilânço ve kâr zarar hesaplarımızın tetkikinden anlaşılacağı üzere muamelelerimiz için lâzım olan bütün hususi ihtiyatlar, her sene olduğu gibi, ayrıldıktan sonra elde edilen safi kâr: 616,754,65 lirayı bulmaktadır. Kâr zarar hesabımızın arzetdiği ve tevziyata esas olan bu miktardan esas nisamememizin hükümlerine göre evvelâ:

% 20 hesabile ihtiyat akçası olarak 120,000 Lira

Beş milyon lira sermayemize % 6 hesabile birinci temettü hissesi olarak 300,000

420,000 Lira

liraki. Tetkikinden sonra geriye kalan: 196,754,65 liradan nizamnamemiz hükümlerine göre İdare Meclisimiz azalarına ve memurlara tediyesi icap eden miktardan tetkikle ikinci temettü hissesi olarak hissedarlara % 2 ve beher müessesesine de 10 lira temettü teziini fevkalâde ihtiyat akçasına 30,000 liranın ayrılmasını tasvibiâline arz ediyoruz. Bu tevziattan artan 1,544,65 lira ise gelecek seneye devrolunacaktır. Arzettiğimiz kârın tevzi şekli kabul ve tasdik buyrulduğu takdirde tamamı ödemiş 10 liralık beher hisseye % 8 hesabile 80 kuruş ve beher müesses hissesine de 10 lira 9 numaralı kuponlar mukabilinde 15 nisan 1934 tarihinden itibaren dağıtmağa başlanacaktır. Kuponların tediyesinde kanuni vergi teklif edilecektir.

15 şubat tarihli alelade umumi heyette ühdenize tevdi buyrulmuş olan idare

Türkiye İş Bankası, 31 Kânunuevvel 1933 Bilânçosu

Aktif		Türk Lirası		Pasif	
	Türk Lirası	Türk Lirası	Türk Lirası	Türk Lirası	
Kasa				Sermaye	5.000.000 00
Banknot	7.278.936,00			İhtiyatlar	
Altın	5.909,80			Fevkalâde ihtiyatlar	1.030.000,00
Gümüş	55,82			Kanuni ve nizami ihtiyatlar	1.510.000
Ufaklık	30.924,97			Muhabir bankalar	625.498 78
Çekler	1.550,00			Mevduat:	
Ecnabi paraları	196.153,01	7.513.529,60		İbrazında cari hesaplar	23.337.692,23
Dahili muhabir bankalar	4.357.325,26			Preavili cari hesaplar	9.013.376,73
Harici muhabir bankalar	736.519,74	12.607.374 60		Vadeli mevduat	2.764.070,19
Hazine bonoları		1.446.238 08		Tasarruf tevdiatı:	
Senedat cüzdânı				Vadesiz	12.074.039,06
Vadesine üç ay kalkanlar	6.241.316,18			Bir aya kadar vadeli	171.723,23
Vadesine üç aydan fazla kalkanlar	730.000,28	6.971.316 46		Bir aydan bir seneye kadar vadeli	1.545.918,32
Esham ve tahvilât cüzdânı:				Bir seneden fazla vadeli	89.404,92
Borsada kote olanlar	4.180.930,36			Tediye emirleri	492.876 67
Borsada kote olmayanlar	6.240.139,12	10.421.069,48		Sair muhtelif alacaklar:	
Avanslar:				Muhtelif alacaklar	1.181.610,91
Esham ve tahvilât muk. avansları:				Muhtelif hesaplar	2.524.046,94
a—Borsada kote olanlar	251.583,78			Tahsis edilmiş karşılıklar tahsisatı:	
b—Borsada kote olmayanlar	72.786,10	324.369,88		Donanma tahvilâtı keşide karşılığı	346.066 55
Emtia ve vesak muk. avansları	2.403.515,89			Donanma tahvilâtı keşide karşılığı	39.574 90
Senedat mukabili avanslar	306.564,48			Tahsis edilmiş karşılıklar	1.200.000 00
Sair mütevevvi teminat mukabili avanslar	3.559.282,74	6.593.732 99		Talep olunmamış temettü ve kuponlar	294.379 38
Borçlu cari hesaplar:				Memurin tekaütü sandığı	639.364 74
Açık kredi	8.707.323,65			Kefaletten dolayı alacaklar	13.991.244 07
Kefalet mukabili krediler	3.842.974,97	12.550.298 62		Nazım hesaplar:	
Sair muhtelif borçlular:				Tahsil senetleri müdileri	8.073.476,61
Muhtelif borçlular	1.993.928,80			Muhtelif nazım hesaplar	1.913.307,03
Muhtelif hesaplar	2.954.492,89	4.948.421 69		Kâr	616.754 65
İpotek mukabili avanslar:					
İştirâkler (Hisse senetli)					
Menkuller (Hakiki kıymetleri üzerinden sigortalıdır)					
Makinalar	73.156,16				
Kasalar	93.328,00				
Mefrusat	268.499,95	434.984 11			
Gayrimenkuller (Binalar hakiki kıymetleri üzerinden sigortalıdır)					
Banka binaları	1.470.232,56				
Diğer gayrimenkuller	545.012,45	2.015.245 01			
İlk tesis masraflı bakiyesi	57.926 33				
Kefaletten dolayı borçlular	13.991.244 07				
Nazım hesaplar:					
Tahsil senetleri cüzdânı	4.841.429,12				
Tahsil senetleri muhabirler cüzdânı	3.232.047,49	8.073.476,61			
Muhtelif nazım hesaplar	1.913.307,03	9.986.783 64			
Umumi Muhasebe Müdürlüğü MUVAFAK CEVDET					
					88.474.425 81

31 Kânunuevvel 1933 kâr ve zarar hesabı

Zimmet	Türk Lirası	Mat lup	Türk Lirası
Umumi masraflar	1.366.796,62	Alman faizler	2.281.741,20
Maaslar ve ücretler		Alman komisyonlar	2.902.089 05
İdare masrafları	414.322,57	Muhtelif kârlar	85.520 66
Vergi ve harçlar	13.814,23	Banka hizmetleri mukabili alman ücret ve komisyonlar	416.098 11
Sair masraflar	55.185,81	Kambiyo kârı	131.004 90
Verilen faizler	1.679.039 46	Esham ve tahvilât cüzdânı ve iştiraklerden kâr	793.584 10
Amortismanlar	221.000 00	Sigortalı kâr	37.585 36
Safi kâr	616.754 65	Geçen seneden müdevver kâr	531 16
	4.366.413 34		4.366.413 34

Türkiye İş Bankası, 1 Kânunusani 1934 Bilânçosu

Aktif		Türk Lirası		Türk Lirası	
	Türk Lirası	Türk Lirası	Türk Lirası	Türk Lirası	
Kasa				Sermaye	5.000.000 00
Banknot	7.278.936,00			İhtiyatlar	
Altın	5.909,80			Fevkalâde ihtiyatlar	1.030.000,00
Gümüş	55,82			Kanuni ve nizami ihtiyatlar	1.660.000,00
Ufaklık	30.924,97			Muhabir bankalar	625.498 78
Çekler	1.550,00			Mevduat:	
Ecnabi paraları	196.153,01	7.513.529,60		İbrazında cari hesaplar	23.337.692,23
Dahili muhabir bankalar	4.357.325,26			Preavili cari hesaplar	9.013.376,73
Harici muhabir bankalar	736.519,74	12.607.374 60		Vadeli mevduat	2.764.070,19
Hazine bonoları		1.446.238 08		Tasarruf tevdiatı:	
Senedat cüzdânı				Vadesiz	12.074.039,06
Vadesine üç ay kalkanlar	6.241.316,18			Bir aya kadar vadeli	171.723,23
Vadesine üç aydan fazla kalkanlar	730.000,28	6.971.316 46		Bir aydan bir seneye kadar vadeli	1.545.918,32
Esham ve tahvilât cüzdânı:				Bir seneden fazla vadeli	89.404,92
Borsada kote olanlar	4.180.930,36			Tediye emirleri	492.876 67
Borsada kote olmayanlar	6.240.139,12	10.421.069,48		Muhtelif alacaklar	1.181.610,91
Avanslar:				Muhtelif hesaplar	2.524.046,94
Esham ve tahvilât muk. avansları:				Tahsis edilmiş karşılıklar tahsisatı:	
a—Borsada kote olanlar	251.583,78			Donanma tahvilâtı keşide karşılığı	346.066 55
b—Borsada kote olmayanlar	72.786,10	324.369,88		Donanma tahvilâtı keşide karşılığı	39.574 90
Emtia ve vesak muk. avansları	2.403.515,89			Tahsis edilmiş karşılıklar	1.200.000 00
Senedat mukabili avanslar	306.564,48			Talep olunmamış temettü ve kuponlar	294.379 38
Sair mü					

Bu derdin çaresi nedir?

Çocuk babalarından, muallimlerden, mütefekkirlerden soruyoruz..

Çocuklarımızı nasıl okutabiliriz?

Bir profesör, bir avukat, bir genç kız

Anke başlamazdan bir gün eveldi. Köprülü zade Fuat Beyi telefonda evinde aradım. Fuat Bey, kendisi cevap verdi:

— Efendim; bir ricam var, sizden dedim..

İlk tahsil meselesine nasıl bir cereyan vermeliyiz ki, bütün vatan çocukları okusun?

Köprülü zade Fuat Beyin telefonundan ses geldi:

— Düşünüyem, birkaç gün sonra, cevap veririm..

Aradan birkaç gün değil, birkaç ve birkaç gün geçti. Tekrar telefona sarıldım:

— Fuat Beyefendi?

— Buyurun..

— Anket için rahatsız ettim.

— Vallahi, Salahattin Bey.. Çok meşgulüm. Hele bir iki gün daha geçsin!

Ve böylece bir iki gün daha geçti. Nihayet dün, sonuncu defa sordum:

— Halâ cevap vermeyecek misiniz beyefendi?

Fuat Bey, bu sefer, en kestirme sözünü söyledi:

— Okadar mühim bir meseleye temas ediyorsunuz ki, gelişmiş cevap vermek hiç doğru olmaz. İlk tahsil vaziyetini, başından sonuna kadar tetkik edip, ortaya bir fikir çıkarabilmek için en aşağı yirmi dört saatimi bu iş vermeliyim. Benim için hele bu günlerde yirmi dört saatlik boş vakit bulmak imkânı yok. Çok rica ederim benim mazur görün.."

İşte Köprülü zade Fuat Beyin cevabı..

ISMAIL ŞEVKET BEY

Şehir meclisi azası ve şehir meclisi köylüleri encümeni reisi avukat İsmail Şevket Beyden, ilk tedris meselesi hakkında fikrini sorduk. İsmail Şevket Bey, dedi ki:

— Asıl mesle, ilk tahsili mecburi kılan kanunun her tarfta ve kusursuz tatbik edilmesindedir. Başvekil Paşa Hazretleri nutuklarında Maarif sahasındaki noksanlarımıza işaret etmekte kalmamışlar, irfan yolunda bizi geri bırakmak tehlikesini gösteren marazi amillerde kuvvetli bir görüşle teşhis etmişlerdir. İlk tahsil çağındaki çocuklarımızın mühim bir kısmı okumuyor. Mektebe girenlerin de gene mühta bir kısmı tahsillerine devam etmemek imkânını bulamıyorlar. İlk tahsile karşı bu alakasızlığın sebepleri bir değil. Birkaç değil, bir çoktur. Fakat ben, bunda muallimlere mesuliyet hissesi tevcih edemeyeceğim. Çünkü, İstanbul mttakası dahilindeki köylere, yaptığım bazı temaslardan şu neticeye vardım ki, ilk mektep muallimleri çok verimli surette çalışıyorlar. Fakat, bu bir taraflı çalışma maksadı temine kâfi gelmiyor. Bazı çocuk babalarımız ilk tahsili kıymetini lâiklikle takdir edememeleri müşkülâtı çoğaltıyor. Her şeyden evvel ilk tedrisat kanununun çocuk velilerine tahmil ettiği mecburiyetleri yerine getirilip getirilmediğini kontrol etmelidir. Bunu kontrol edecek makamlar da idare makamlarıdır. Her yerde büyük, küçük idare amirleri var. Bu amirler, halkı uyandırarak işinde mühim roller alabilirler. Valilerden, nahiyeler müdürlerinden ve hatâ köy ihtiyar heyetlerine kadar bu hususta herks ayrı ayrı vazifeler üstünüstüne bilmem hatırlatmağım lüzum var mı? "

BİR GENÇ KIZ

Anketin uvandırdığı alâka umumi

oldu. Her taraftan birçok mektuplar alıyorum. Bunların arasında bir tane sil bilhassa dikkatimi çekti. Mektubun imza yerinde yalnız şu kelime ler var: Bir genç kız..

Tanmadığım bu genç kız, ilk tahsil meselesi hakkında düşüncelerini şöyle anlatıyor:

Efendim;

"Ben, ne çocuk annesiyim, ne de çocuk babasıyım. Henüz yirmi yaşında bir genç kıyım. Gazetelerinizde "çocuklarımızı nasıl okutalım?", diye bir anket açtınız. Cevapları sırasıyla okudum işte benim de haddim olmuyarak cevaplarımı. İsterseniz koyarsınız:

1 — Çocuğa küçük yaşta, ana mektepte okumanın çok zevkli bir şey olduğu fikrini aşılamak.

2 — İlk sene, onu fazla yormamak, yıldırmamak.

3 — Çocukla aile arasındaki teklif sızılgı tedricen ortadan kaldırmak. Vakıtlı vakitsiz, lüzumlu lüzumsuz sevip oksamaları kasdediyorum.."

4 — Yaş ilerledikten sonra, dersden yılmırlık göstermesine karşı katıyen lâkayıt kalmamak. Müşkülümleri kolaylaştırmak, dersinde ona yardımcı da bulunmak, sık sık meşgul olmak, çalıştırmak.

5 — Çocuğu, paraya alıştırmak, ona gitgide para hırsı verir. Eline kaçıyan para vermemek.

6 — Çocuğun sinemaya gitmesine aleyhtar değilim. Cemal Nadir Beyle bu noktada ayrılıyor. Fakat rastgele her filmi değil, ahlâkı bozacak filmleri çocuklar katıyen görmemelidir!

M. SALAHATTIN

Eknebi şirketlerde çalışan memurlar

Eknebi şirketlerde çalışan ve Türk tâbiyetinde olan memur ve müstahdemlerin bir birlik teşkil ettiklerini haber vermiştik. Birlik umumi heyetinin bu cuma saat 14.5 ta bir içtima yapması takarrür etmiştir. Birlik riya setinden yapılan bir davette şirketlerde çalışan Türk memur ve müstahdemlerin hepsi cuma günü yapılacak olan bu içtimaaya davet edilmiştir. İçtima birliğin Beyoğlu Halkevindeki muvakkat merkezinde yapılacaktır.

Limanda seyir bir şehir

Limanımıza geleceğini yazdığımız İngiliz bandıralı Aputania vapuru dün saat 14 te 700 kadar İngiliz ve Amerikalı seyyahlar hâmil olduğu halde muvasalat etmiştir. Seyyahlar Seyrisofian iskelesine çıkmışlardır. Vapur bugün öğleye kadar limanımızda kalacak, öğleden sonra Cote d'Azur'e gidecektir.

Aputania, 47 bin ton hacminde cesim bir vapurdur. Limanımıza ilk defa olarak gelmektedir. Mürtebatı bin kişidir. Vapurun yirmi dört asan sürü, cesim salonları, bar ve dans salonları vardır.

16 kasa daha çıkarıldı

Adliye yangını yerinde adliye namına yapılan hafriyat bugün ikmal edilmiştir.

Evvelce çıktığını yazdığımız kasa-lardan başka ikisi baroya, biri levazıma, biri icraya ait olmak ve dördü evvelce divar içinde açılmış bulunmak suretille 16 kasa daha bulunmuştur.

Bu kasalar da bugün açılacaktır. Cumartesten itibaren müteahhit kendinamına hafriyata başlayacaktır. Bugün odacı Mehmet ağasının cesidi son bir defa daha aranacaktır.

— İnsanın başka nesine inanır! Saçı, sakalı ağarmış bir ihtiyar.. Bu yaştan sonra yalan mı söyleyecek sanıyorsun?

— Ben o adamın bakışlarından yüreğinin içini görüyorum.

— Yarın Hamat'a varacağımızı zannetmiyorsun mu?

— Belki varırız. Belki bu sözü doğrudur. Fakat, yolda gelirken reise söylediklerinin hiç birine inanmıyorum. Bu adam kraldan işkence görmüş bir zavallıdan ziyade kralın cellâtlarından birine benziyor.

— Haydi Hitay, bu kadar kötü yürekli olma! Kızını ve karılarını öldüren bir hükümdara bundan daha fazla düşman bir kimse olamaz. Kraldan bahsederken, o dakikada eline geçirecek parçalayacakmış gibi, dişlerini öyle gıcırdatıyor ki..

— Benim içimden inanmak gelmiyor. Bu adam ya cellât, yahut bir sihirbazdır. Reis bu herife fazla bel bağlamasa çok iyi eder.

MÜTEFERRİK HABERLER

İlk açık ders dün verildi..

Pr. Abendofer dersini veriyor..

Üniversite Tıp fakültesi emrazı umumiye ordinaryüsü profesör Obendofer dün saat 12 de ilk açık dersini morfoloji enstitüsünde vermiştir.

İlk derste üniversite rektörü Neşet Ömer, fakülte dekanları, Bolu meb'usu Cevat Abbas Bey ve daha bir çok profesör ve talebeler hazır bulunmuştur.

Profesör ilk dersinde kanser başlangıcı, bunun üzerine yaptığı tetkikatı, sırayeti, tedavisi ve kanserin morfolojik bünyesi hakkındaki tetkikatını anlatmıştır. Profesör dersinin sonunda böyle güzel bir enstitü ve yeni üniversitenin teşkilâtından dolayı büyük Gaziye teşekkür ederek ilmin artık şarttan doğması zamanı geldiğini söylemiştir.

MAHKEMELERDE

Bomba davası

Muhakemeye cumartesi günü başlanıyor

Artin Tülekyan efendi isminde bir tüccarı şüpheli vaziyette göstermek maksadıyla namına tramvay arabası içinde bomba bırakılmak suçlu İbrahim, Mapavrihi Mehmet, Rizeli Mehmet ve Cevat efendilerin muhakemesine cumartesi günü saat 11 de üçüncü ceza mahkemesinde başlanacaktır.

Triyeste mahkemesine gönderilecek istinabeler

Triyeste mahkemesinin İstanbul ikinci ticaret mahkemesine istinabe su retile dinlenmesini istediği şahitler 15 mayısta dinlenecektir. Şahitlere tebligat yapılmıştır.

Yeni tayinler hakkında henüz tebligat yok

Adliye tayinleri hakkında henüz şehrimize resmi tebligat yapılmamıştır. Beşinci müstantik Necip Nadir Beyin İstanbul adliye ceza reisliğine tayin edildiği haberi tahakkuk etmiştir. Diğer adliye ceza reisliğine de Gaziantep Nuri Bey tayin edilmiştir.

Necip Nadir Beyden ihlâl eden müstantik azalığa da İzmir ihtisas müstantikü Said Beyin tayin edildiği söylenmektedir.

Maslak yolu kazası

Maslak yolunda bir otomobil kazası neticesinde devriye gezen jandarma Hasan ezip öldürmekten, sonra da otomobilinin çaldığını iddia etmekten suçlu kılışçı Alaettin Beyin dosyası adliye yangınına yapılmıştır.

Bu dava teccid edilmiş, yeniden üçüncü ceza mahkemesine verilmiştir. Muhakemeye bu hafta içinde yeni başlanacaktır.

Uyuşturucu maddeler davaları

Adliye vekâletinden ihtisas mahkemelerinin mesaisi hakkında son bir takım gelişmiştir. Bu tamime nazaran uyuşturucu maddeler davalarına bundan sonra sekizinci ihtisas mahkemesi yerine dokuzuncu ihtisas mahkemesi bakacaktır.

Neşriyat davaları

Fenerbahçe klübünün ikinci reisi Hayri Celil tarafından Cumhuriyet gazetesine sahibi Yunus Nadi ve neşriyat müdürü Abidin Daver Beyler aleyhine bir hakaret davası açılmıştır.

Nadi Bey millet vekili olduğu için teşrii masuniyetinin ref'i hakkında me-

ranıyor.

— Yalan.. İnanma!

— Yalan mı? Fakat, sen bu adamcağızdan boşuna şüpheleniyorsun! O kraldan biran evvel öç almak için bizden daha önce davranacak.

Hitay kızdı:

— İnanma dedim ya..! O kralın cellâdı, yahut dalkavuşudur. Buraya gelinceye kadar da reise dalkavukluk etti.. Onu avlamağa çalıştı.

— Reis boş laflara kulak vermez.

— Kulak vermezdi ama, bu adamı dinlerken baştan ayağa kadar kulak kesiliyor. Kralın göze görünmeyen cin orçuları Bora'nın cesaretini kırıyor.

— Senin cesaretin kırılmadı mı sanki..?!

— Hayır.. Ben Tanrı'dan başka bir şeyden korkmam. Ne cinlerden, ne de akrep yağmurlarından..

— Şehrin kaplarına vardığımız zaman sakın bir çocukluk yapma.. Acırım sana!

— Ne gibi çocukluk..?

— Akıncılardan ayrılıp yalnız başına içeriye girmek istersen de..

— O deliliği ancak sen yaparsın! İhtiyar sihirbaz seni şimdiden kandırmış. Seni gizli yoldan götüreceğini vadetmiş. Ölüm rüzgârı başın-

POLİSTE

İki yangın

Bir ev ve bir apartımandaki eşya yandı

Evvelki gün Beşiktaşa Yenimahallede şemsülmekâtip mektebi müstahdem olan olup mektep müdürü Hikmet Beyin oturduğu evden yangın çıkmış, ev tamamen yandıktan sonra itfaiye tarafından söndürülmüştür. Evin sigortasız olduğu anlaşılmıştır. Yangının sebebi malum değildir. Tahkikat yapılmaktadır.

Dün gece sabaha karşı Beyoğlundan Büyük Parmakakıpta Hayriye apartımanının 3 üncü kat 8 numarasında oturan Kalyontinin dairesinden yangın çıkmış, odada mevcut yatak, oda döşemesi ve sair oda mobilyesi yandı. Halde ateş söndürülmüştür. Zabitanın yaptığı tahkikatta eşyaların Unyon sigorta kumpanyasına 4 bin liraya sigortalı olduğu anlaşılmıştır. Yangının sebebi henüz malum değildir. Tahkikat yapılmaktadır.

Bir otomobil yandı

Bir sinemanın büyük reklamını taşımakta olan şoför Saimin idaresindeki kamyon Tünel meydanından geçerken birden bire tutuştu. Oto mobilin söndürülmesi için itfaiye haberi verildi ve derhal yetiştiriltilen yanar otomobili söndürülmüştür.

Fazla kan zayı ettiğinden öldü

Kaspaşada oturan Halit Efendi nin ailesi Münire Hanımın evvelki gün çocuk düşürdüğünden dolayı fazla kan zayı ettiğinden öldü ve kadın Beyoğlu Zükür hastahanesine kaldırılmıştır. Münire Hanım dün sabah Zükür hastahanesinde vefat etmiştir.

zuniyet alınmak üzere davası tefrik edilmiş, Abidin Daver bey hekdündeki dava ceza kanununun 482 nci maddesi mücbirine muhakemesinin icra edilmesi talebi üçüncü ceza mahkemesine sevk edilmiştir.

Davaya bu hafta içinde başlanacaktır.

Tahliye talebi

Türk parasının kıymetini koruma kanununa muhalif olarak döviz kaçaklığı yapmaktan suçlu Hanri ve Rafail Yahni efendilerle Üzeyir ve Zahariye efendilerin istintak hâkimliğinin tevkif kararına ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz ederek tahliye talebinde bulunmuşlardır.

Mahkeme bugün bu işe ait evrakı celbederek tetkik edecek ve kararını verecektir.

SPOR

GAZİ VE HIZI

Ateş - Güneşin sesli çocuk filmi yarın gösterilecek

Ateş - Güneş klübünün her ayın yirmi üçünde bir çocuk günü yapacağı yazmış ve 23 Şubatı yaptığı çocuk gününün tafsilatı da okuyucularımıza bildirmiştik.

Yarınki Cumannın ayın yirmi üçüne tesadüf etmesi dolayısıyla Ateş - Güneşin ikinci çocuk gününün yapılması lâzımdır.

Klüp idare heyetinden bir zatın verdiği davetiye den anladık ki, bu ikinci çocuk günü, 23 Şubat klüp tesli filme alınan çocuk filminin genel çocuklara gösterilmesi suretiyle yapılacaktır.

Bu çocuk filmi bir komik filmle birlikte, yarın, İpekçi çocukların Ateş - Güneşlere tahsis ettikleri bir matine de Melek sinemasında klübün davet ettiği çocuklara ebeveynine gösterilecektir.

Filmin provasını gördük. İpek Film'in ve Ateş - Güneş azasından Operatör Cezmi ve Remzi Beylerin eseri olan bu film gerek resim ve gerek ses itibarıyla cidden muvaffak olmuş bir eserdir.

Yarın sabah saat dokuz buçukta bu filmi seyredilecek olan davetliler, Türkiye yapılan aktüalite filmlerinin en güzellerinden birini seyretmiş olacaklardır.

Bu vesile ile filmi görmemize delâlet eden klüp idare heyeti azasından birine, faaliyetlerinin muvaffakiyetle devam ettirine işaretler:

— Çocuk filmlerinden, sinemalar da çocuk saatlerinden bahsedilip duruluyordu. Bu işte ilk adımı attınız, dedik:

Cevap verdi:

— Hüsni niyet, muvaffakiyetin başıdır.

Sonra cebinden karnesini çıkardı ve şu satırları okumağa başladı:

"Kardeşlerim

"Mensubiyetiyle taşkın iftiharlar duyduğumuz asil Türk milletine; sağ lam, tüvana, halûk, katı gaye taşıyan vatanperver mefkûreci bahadurlar yetiştiği kendine hedef etmiş..

Ve bu yolda çalışmış ve zevkli vazife bilerek kurulmuş olan cemiyetimiz her şeyden evvel aziz vatana..

Ve yüksek milletimize.. Ve onun kurtarıcısı, yaratıcısı ve yaşatıcısı olan en büyük oğlu dâhi Gazisine..

Ve onun umdelerine her türlü şahsi menfaatleri istihkar ederek candan bağlı olmağı ve nihayete kadar da bağlı kalmağı söz vererek işe başlıyalım.."

Bu sözler, idare heyetimizin ilk içtimaında reisimiz Cevat Abbas Beyin söylediği sözlerdir. Biz bu sözlerle işe başladık ve bunların ihtiva ettiği kıymetli manalar etrafında çalıştığımız için her tuttuğumuz kolay laşayır ve muvaffak oluyoruz. Her şeyde bir gaye arıyoruz. Klübümüzün ismini seçerken bile bu düşünce ile hareket ettik. Ateş - Güneş klübünün delâlet ettiği manayı klübümüz azasından Profesör Köprülü zade Fuat Bey klüp te verdiği son konferansında ortaya koydu. Sizi bir retime verdiğimiz konferansın mukadimesinden de anlıyacaksınız ki, biz Büyük Gaziyi dünyaya doğan bir güneş, Türk gençliğini de bütün hızm ve ateşini o güneşten alan bir ateş bi liyoruz.

Büyük bir zevkle okunacak kadar güzel yazılmış olan bu konferansın tamamını neşre edemediğimize müteessiriz. Bütün Türk gençliğine hitap eden mukaddimesini aşağıya yazmakla bu teessürümüzü kısmen azaltmış oluyoruz:

"Ateş - Güneş" hep bildiğimiz gibi, sadece bir spor klübü değil, milli benliğimizi, içtimai varlığımızı yükseltecek her şeyle alakası olan bir kültür ocağı, inan ve ilhki kaynağıdır. Burada toplanan insanlar, Türk gençliğinin yalnız beden terbiyesini,

— Su uyur, düşman uyumaz. Baykut! Oşaser'i şimdi yumuşak yatağında uyuy mu sanıyorsun?

— Tabii, penceresinden bizi görüyor mu..?!

— Kaç gündür onun topraklarından geçiyoruz. Acaba Türk akıncılarımızın Suriyeye aktıklarını ona haber veren olmadı mı?

— Biz kuşlardan daha çabuk uçar gibi gidiyoruz. Hamat'ı istilâya geldiğimizizi bilen var mı?

Hitay alay eder gibi başını sallayarak güldü:

— Kralın göze görünmeyen kuvvetlerine inanan sen değil misin? Onların bizi takip etmediklerini, ve bizim Sertelli'den geldiğimizi krala çarçabuk bildirmediklerini iddia edebilir misin?

Baykut susutu..

Önüne bakarak dişlerini gıcırdatı..

Ve cevap vermedi.

Türk akıncıları (Hamat) kapılarında

Hamat şehrinin beyaz kubbeli büyük sarayları uzaktan götünmüştü.

Güneş'in oğlu:

— Bitmedi —

Profesör Köprülü zade Fuat Bey..

maddi sıhhatini değil, ondan daha evvel ve çok daha fazla, kültür terbiyesini ve manevi sıhhatini düşünmektedir. Türk sporcusu, çelik vücudu kadar sağlam, temiz bir ruha, işlenmiş bir dimağa malik olmalıdır ki, Türkiye, inkılâba, Gazisine layık sayılabilsin! Gençlik teşekküllerimizizin, çok yanlış ve çok fena anlayışlı dar mütâassip bir rekabet havası yerinen geniş ve temiz bir sevgi ve tesanüt havası içinde çalıştıklarını görmek en büyük dileğimizdir.

Inkılâp gençliği, her türlü sahası ihtirasların üstünde, yalnız milli ülküsüne erişmek için aşkla, heyecanla, feragat ve samimiyetle çalışan müttahit, parçalanmaz bir varlık olmalıdır. İşte ben bugün bu temiz ve yücesek ruhu taşıyan asil Türk gençliğine sonsuz bir sevgi ve saygı ile hitap etmek istiyorum; çünkü, ateşli gözlerinde istikbalin geniş ufuklarını seveladıyla gördüğün gençlik, ruhunun ve dimağının bütün ışıklarını Türkün sömmez güneşinden, Gazisinden almıştır; çünkü bu gençlik, Türk gençliği, inkılâp gençliği, en şümüllü ve en belâgatli ifadeyle Gazi gençliğidir. Ben o güneşten nur almış bir zerre sifatiyle, size, Güneş çocuklarını, o ebedi güneşten bahsetmek istiyorum. Tabiatın namütenahilliği, esareti karşısında kendi aczini daha yakından duyan her müşahit gibi, ben de mevzuumun azameti karşısında küçüklüğümü hissetmiyorum değilim: Fakat, yalnız bir düşünce bana kuvvet veriyor: Mevzuumun büyüklüğü! Ve bu büyüklük bana bir an için olsun kendi küçüklüğümü, aczimi unutturuyor.

Bulgaristandan damızlık alınıyor

Hükümet hesabına Bulgaristandan satın alınacak damızlık boğalar için Vilâyet baytarı Etem beyin riyasetinde bir heyet bu akşam Plevneye hareket edecektir. Heyet meyanında gidecek olan Ziraat vekâleti zooteknik şubesi şeflerinden Nazım Bey de bulunmaktadır.

Beynelmîlel kadınlar ittifakı kongresi

Merkezi Londra bulunan beynelmîlel kadınlar ittifakı büyük kongresinin 935 senesinde şehrimizde toplanacağı Londra'dan Türk Kadınlar Birliğine bildirilmiştir. Bunun üzerine Hariciye vekâleti ile temas etmek üzere Bekir Hanım cuma günü şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Hanımefendi, kaydediniz..

YAKUT

1651 İstanbul

İbnî roman: 92

Güneşin Oğlu

Yazar: İskender FAHREDDİN

diye sormuştur. Fakat, herkesin boynu eyik.. Hiç kimse başını kaldırmaz: "Ben yarım..", diyememiştir. Böyle bir adama bizim yerimizde sen olsan boyun eğmez misin?

— Hakkın var, ihtiyar! Onu yenecek kadar kuvvetli değilsem, ben de sizin gibi ona boyun eğer ve emrine itaat ederim.

— Bu ordu ile kralımızı yeneceğini umuyor musun?

— Evet.. Zaten bu umgu ile yola çıktım.. Onu yeneceğimi ve yurdunu baştan başa işgal edeceğimi ummasaydım, (Sretelli)den buraya kadar gelir midim?

Su uyur düşman uyumaz

— Yarın öğlene doğru (Hamat) a varacağız..

— Suriyeli ihtiyardan mı işittin?

— Evet.. O söyledi.

— Reis ona çok itimat ediyor.

— İtimada layık değil mi?

— Sen temiz yürekli bir erkeksin, Baykut, Herkesin sözüne inanıyorsun!

Hikmet Bey dördüncü dersini verdi

(Baş 1 inci sahifede)
Kit bizim vaziyetimiz malumdur. Bu kısmı Recep Bey anlatacaktır.

Rusyanın vaziyetini gelince: O an de Bolşevikler üç büyük hüde ile karşı karşıya idi. Garpten, ceunpant, şimalden gelen üç büyük isyan çıkmıştı. Hâdisat öyle bir sırada cereyan etmişti ki Bolşevikler mevkiilerini kaybetmişler, fakat kendilerini harice de tanıtmamışlardı. Kafkasyada Azerbaycan Rus nüfuzu altında idi. Gürcistan, Ermenistan kısmen müstakil idi.

Bolşeviklerin iki silâhı

O ande Garp ricali, Rusyada Bolşevikliği ortadan kaldırmak ümidini kaybetmişlerdi. Bunun için çalışıyorlardı. Ruslar da Bolşevikliği dünyaya yaymak için çalışıyorlardı. Sovyet hükümetinin elinde iki mühim cose vardı. Biri garp memleketlerindeki amele idi. Bunları kendi hükümetlerine karşı isyan ettirmek istiyorlardı. İkinci cose şarkta müstemleke halkı idi. Bunların da müstemleke siyaseti güden büyük devletleri kommaları bekleniyordu. Sovyet hükümeti de düşmanı olan Garp devletlerine karşı bir iki silâhı kullanıyordu. Garp ameleleri ekseriyet itibarile Sosyal demokrat fırkaların elindedir. Bu fırkalar sosyalist idiler. Fakat zorla mükiyeti şahsiyen itibarile Sosyal demokrat fırkaların elindedir. Bu fırkaların sosyal demokratı Rusyadaki Bolşevik hükümeti bu amele fırkaları ile mücadele ediyor, onları Bolşevik yapmak için çalışıyor. Bu sıralarda Ermenilerin mevki kuvvetli idi. Garp devletleri tarafından Ermeniler istismar edilmişti. Sosyal demokratlar Ermeni düşmanı idiler. Türk - Rus dostluğu teşekkül etmeden bu müşkülü yenmek zarureti karşısında bulunuyordu. Yani Ermenilerin kuvvetini azaltmak lazımdı.

Güç bir seyahat

Rusya ile yapılan muahede tarihi 16 marttır. Halbuki heyeti Murahhasımız temmuz ortalarında Moskova'ya vâsil oldular. Demek ki Ruslarla 8 ayda anlaşılabilir. Ovakitki Rus ricali, yani Lenin ve Stalin anlamışlardır ki Ermeni dostluğuna güvenerek Garpten temin edebilecekleri menfaat, Türk dostluğuna kazanarak temin edebilecekleri menfaatten daha azdır, Hattâ mükayese edilemez. Bizim heyeti murahhas Rusyaya güçlük gittiler. Çünkü Ankara hükümeti ricali Osmanlı devleti tarafında idama mah kum edilmişti. Seyahat onun için iki ay sürmüştü. "Nahçıvan"ı Ruslar Ermenistan bırakmışlardı. Bir de tren yolu vardı ki Ermenilerde idi. Binaenaleyh Rusya ile Türkiye arasında münakale münkati olmuştu. Bu vaziyette işe başlandı. Murahhaslarımız şikâyet ettiler. Yolu açılmaması tek lif ettiler. Ruslar o sırada bundan çekindiler. Bunun sebebi Garpteki sosyal demokratların eline propaganda silâhı vermek korkusu idi. Sonra Lehistan mağlubiyetten yeni çıkmışlardı. Biz, Ermenistanın üzerine yürümeği teklif ettik. 24 Ağustos'ta yolu açmamak üzere Türk ve Rus murahhasları arasında bir muahede imza edildi. Ruslar bize müzaheret edebileceklerdi. Heyeti murahhasımız Ankara'ya gelmeden bir gece evvel Çiçerin ile Bekir Sami Bey arasında bir mülakat oldu. Çiçerin dedi ki: Biz Ermeniler arazi verdik. Sizin de vermeniz lazımdır. Bu, menfaatimiz iktisadındandır. Bu teklifle Yusuf Kemal Bey Ankara'ya avdet etmiştir. Büyük Millet Meclisi hükümeti gayet büyük bir vaziyette bulunuyordu. Cihan harp galipleri ile yeniden harbe girmiş oluyordu. İngilizlerle, Fransızlarla, Yunanlılarla, ilh...

İlk mütefik

Iran o zaman İngiliz himayesine girmişti. Binaenaleyh bütün etrafımızda bir düşman çemberi vardı. Bu vaziyette, aynı düşmanlarla çarpışmakta olan Sovyet Rusyaya ilk mütefik olarak aklı geliyordu. Ankarada birçok müzaheretler oldu. Bütün dünya ile yeniden harbe girmeye göze alınıp. Fakat Ruslar Ermeniler için top rak istiyorlardı. Meclis katipinin bir avuç top rak verilemeyeceğini söyledi. Bu sırada Ermenistan hududundaki vakaları zikretmek lazımdır. Haziran 1920 de Ermeniler Şarkta büyük katliam yaptılar, Türkleri öldürdüler. Hariciye vekâleti protesto etti. Haziran 1920 de mütareke olalı henüz iki sene geçmemişti. İngiliz hükümeti, parasızlıktan dolayı birçok ordularını hazfetmişti. Bu meydana Kafkasyadaki ordularını da geri çekmek istiyordu. Haziran 1920 de biz Ermenilere hücum etseydik, İngilizler ordularını çekemezlerdi. Çünkü Ermenilere yardıma koşarlardı. Onun için biz, Ermenilere hücum için biraz bekledik.

Ermenilerle harp ve sulh

İngilizler temmuzda Kafkasyayı tahliye ettiler. En sonra Batumu tahliye ettiler. Batum Gürcüler tarafından derhal işgal edildi. Biz bunu da protesto ettik. Çünkü büyük harpte biz Ruslarla muahede yapmıştık. Bu na göre Kars, Ardahan, Erzurum, Batum bize iade edilecekti. Ermeniler Oltıyı aldılar. İngilizler çekilince biz Ermenilerle harp için hazırlanmaya başladık. Ermenilerle harp 14 Eylülde bize yaptıkları bir askar başlar. Evvel muvaffak olduklar, sonra yenildiler. 30 Eylülde Sarıkamış düşüğü Askeri hareket bir ay durdu. Celâlettin Arif Beyin Erzurumdaki dahili hadisesi dolayısıyla hareket durdu. 30 tehrinievvelde Karsı aldık. 21 tehrinievvelde Ruslara cevap vere rek Ermenilerle bir yer terketmeyeceğimizi söyledik. Biraz sonra Gümrüğü düştü. Artık Ermenistan yere serilmisti. Kars alınca, biz Ermenilere sulh teklif ettik. Bunun üzerine Gümrüğe sulh konferansı toplandı. Garptirki, Ermeni murahhasları eski taleplerini telrar etmişlerdi. Bu talepleri bir iki gün sürdü. Sonra muahede imza edildi. Bu muahedenin yalnız araziye ait kısmı baki kalmıştır. Sonra aktedilen Kars ve Moskova muahedeleri bu muahedenin yerine kaim olmuştu.

Dünyanın çemberinin bir tarafı kırılmıştı

Ermeniler fazla olarak Karsı bize bırakıp sulhu imza etmişlerdi. Bu harbin bir mühim neticesi Bolşevik ve Türk arazileri arasında itisak husule gelmesi olmuştu. Artık biz ga-rpliler çemberi içinde değildik. Haziran 1920 de Yunanlılar büyük bir taarruza geçmişlerdi. 29 Ağustos'ta Uşak'a kadar gelmişlerdi. Fakat bu taarruzlar arazi kazanmaktan ibaret kalmıştı. Fakat bizim mukavemetimiz kıracak şekilde değildi. Halbuki Şarkta büyük bir zafer kazanmıştık; Ermenistan ortadan kalkmış, Rusya, Türkiye, garp devletleriyle hali harpte olan bu iki devlet itisak peyda etmişlerdi. Bunun neticesi İstanbulda Damat Ferit düşmüştü. İkinci bir neticesi de Gürcü hükümeti bize karşı tavır değiştirmişti. Gürcüler de o vakite kadar, garp devletlerinin aveli olarak bize karşı küstahane tavrı takınmışlardı. Halbuki sonra bize derhal bir sefir gönderdi. Müzakere iste di. Bu sefir Ankara hükümeti nezdine gelen ilk sefirdir. İlk itimatnameyi veren sefirdir. Sefirden Ardahan, Batumu geri istedik. Müzakeret uzadı. Halbuki bu sefirin maksadı, sonradan anlaşılacaktır ki, Rusya ile aramızda nifak sokmaktır. Fakat aradan çok geçmeden Rusya Gürcistanı istila etmiştir. Sefir bu sefer bize, istediğimiz yerleri vermeğe karar verdiğini söylüyordu. 23 Şubat 1921 de Gazi sefir kabul ederek şiddetli bir ultimatom veriler. Kars ve Ardahan istedik. Münakaşalar oldu. Fakat askerimiz alkışlarla bu iki şehre girdiler. Gürcüler Batumu bize bir cemile olarak vermek istiyordu. Halbuki Batumu da askerimizle işgal ettik, Gürcü hükümetini oradan çıkardık.

Ruslarla müzakereler

Ruslarla müzakerata devam edilim: 1920 de Ermenilerle harp ederken yeni Rus sefiri, Şark cephesi karargâhına gelmişti. Bu sefir, garip tesadif Gürcü sefirin kardeşi idi. Bu sefir, karargâha gelince dedi ki: Rus hükümetinin Türkiye'den Ermeniler hesabına toprak istemesi keyfiyeti bir suitefahhümdür. Siz de böyle bir vaitte bulununuz. Biz sosyal demokratlara karşı müşkül vaziyette artarmız demişti.

Bunun üzerine yeni bir heyet Moskova'ya gitti. Yusuf Kemal Bey ve Ali Fuat Paşa, Rıza Nur Beylerden mürekkep bir heyetti. Bu safhai müzakere 2,5 ay sürmüştür. Ruslardan bize evvelâ misakı millimizi tanımlarını istedik. Ruslar müzakereat esnasında Kafkas mevkilerinin de iştirakini istedik. Biz reddettik. Ruslar bazı eh-has tavsiyetler istidiler. Enver Paşa o zaman murahhaslarımızı ziyaret etti. Murahhaslarımız reddetmişlerdi. Bunlar iki, iki buçuk ay sürmüş, sonra 16 martta Ruslarla dostluk muahedesini imza edilmiştir. Bu muahedenin araziye ait kısmı şöyledir: Batumu biz bu vakitler işgal etmiştik. 93 harbile kaybettığımız yerleri geri aldık. Batumu aldık. Batumu terketmemiz şu şartlardı: Vâsi bir muhtariyet le Gürcistanın bir cüzü olacaktı. Bizim için de serbest bir liman olacaktı. Araziye ait kısımları bunlardır.

Bundan başka Türk ve Rus hükümetlerinin girişmiş oldukları mücadelede müşterek menfaatlara sahip oldukları tesbit edilmiştir. Meselâ Sevr muahedesini Garp devletleri bize cehren kabul ettirmek istiyorlar. Bunu biz kabul etmeyince Ruslar da kabul etmeyecektir. Ruslar Türk misakı millisini bütün şümulle tanıtmıştı. Bolşevik hükümetinin giriştiği yeni nizam mücadelesinin haklı olduğu kabul edilmiştir. Çarlık hükümetinin vazgeçmesi, Çarlık hükümetinin bütün alacağı paralarından vazgeçmiştir. Türkiye ve Rusya, Türkiye'nin ve İstanbulun emniyetini kâfil bir şekilde dairesinde Karadeniz mücavir devletleri konuşmayı yekdiğerine vadedmişlerdir. Bu muahede ile Türkiye Büyük Millet Meclisi hükümeti gayet büyük bir zafer kazanmıştır. 93 te kaybettığımız yerleri aldık, sağ lam ve esaslı büyük bir devletin dostluğunu kazandık.

Türk murahhasları Moskovada Efgan hükümetle de bir muahede akdetmiştir. Bu muahede 1 Mart 1920 de imza edilmiştir.

Garpta vaziyet

Şimdi gelelim garbe; Tefik Paşa sadrazam olmuştu. Bu sadrazam idama mahkûm edilen Mustafa Kemal hükümetle temasa girmiştir. 23 tehrinievvelde Yunan kralını bir kuduz maymun isürmüştü. Ve kral ölmüştü. Bu vakitlerde Yunanistan'da bir karışıklık başlar. Halk, ölen kralın babası Kostantin kral olmasına rey vermiştir. Kostantin kral oldu, Venizelos düşmanı olduğu için memleketten çıkmış, gitmiştir. Dahiliye nazırı olan Ahmet İzzet Paşa Ankara'ya giderek Ankara hükümetiyle konuşmalar yapmıştır. Fakat Osmanlı devleti Ankara hükümetine müsbet bir teklif getirmemiştir. Mühim gelen sudur ki, yeniden bazı müsadatta bulunmak kabilirdi. İstanbul hükümeti, İngilizlerin söylediklerini söylüyorlardı. Fakat herkese, her müracaata misakı milli cevabı verirdi. Fransızların müracaatına böyle cevap verildi. Misakı milli dahilinde her kesle sulh yapmağa hazırдық.

Şark vakayii üzerine Sevres'i bütün bütün değiştirmekle beraber, devletler bize bazı müsadeler yapmak tebebbüsünde idiler. Bunun sebebi, Ankara hükümetinin muvaffakiyetleri üzerine olmuştu. Muahede le himize değışecekse, bunu Ankara hükümeti yapabilir. İstanbul hükümetine düşen vazife, ortadan çekilip gitmekti. İstanbul murahhasları, Ankara

raya geldikleri vakit söyledikleri sözlerle Türk mânevîyatı kırılıyordu. Osmanlı murahhasları: Müttefik devletler müsamaha edecek, diyorlar. Ankara hükümeti mükerrek defa Osmanlı devletine: Siz böyle seylere karşınmayın, konuşacak olan Ankara'ya gelin, diye ihtaratta bulunmuştu.

İki vak'a daha zikredelim:

Biri, Türklere esir edilip muhtelif yerlerde bulunan Türklere yapılan muameleler. İstanbulda divanı harpisi Nemrut Mustafa idi. Vatandaşlarımızı boyuna idam ederlerdi. Fransızların, İngilizlerin de böyle divanı harpleri vardı. Biz bu idamları durdurmak için bir tebligat yapmağa mecbur olduk. Dedik ki: Eger idam ederseniz, biz de Fransız, İngiliz esirlerini idam ederiz.

Filhakika bundan sonra idamların arkası kesilmiştir.

Mustafa Sagir

Gene 1922 senesinde Mustafa Sagir isimli bir Hintli Ankara'ya geldi. Gazi bunu görünce casus olduğuna hükmetmişti. Bunun bir çok vesikalı tuttu. Mustafa Kemal Paşaya İtalyada bir malikâne, ve büyük bir meblağ hazır olduğunu söylemişti. Halbuki bu Hintli, sözde Hindistandan yardım getiriyordu. Fakat bu basit bir kurnazlık idi. Sözde bu suretle mukavemetimiz kırılacaktı.

Bu zatın oteldeki eşyası arasında gizli mürekkep yazılmış bir çok ta-limat vardı. Meselâ, Gazinin hizmetine girmek için ne lazımdır? Otomobil çabuk gider mi? Yediği yemek nasıldır?

Sualleri vardı. Bu zat suikast yapamazdı. Fakat zemin hazırlıyordu. Meshur ağa handan ve İngiliz habirciye nazırı (Lord Gürzon) dan telegraflar alındı. İngiliz tebaası olduğunı, idam edilmemesini bildirmişlerdi. Fakat müsmir olmadı. İdam edildi.

İnönü

Yunan tahtına Kostantin'in çıkması hakkında bir çok dedikodular oldu. On beş gün sonra Yunan ordusu iki fırka ile Bursadan Eskişehir'e bir baskın yaptı. Sonra İnönü muharebesi oldu. Yunan ordusu ricat etti.

Bu hadisenin ehemmiyeti şu idi ki, Venizelos düştükten sonra, Yunan azmi kırılmıştı. Çünkü on beş senedir Türk düşmanı Venizelos'tur. Halbuki kız ortasında Yunan ordusunun yürüyüşü gösterdi ki, harp devam edilecekti.

Lloyd Georges

Fakat Yunanlılar o vakite kadar mütemadiyen muvaffak olmuşlardı. Anadolu'da tenezzül seyahati yapıyoruz, diyorlardı. Birinci İnönü ilk mağlubiyetleri idi. Türk ordusunun kuvveti dünyaya bu suretle anlatılmıştı. 25 kânunusani'de Paris'te toplanan müttefikler konferansı, Londra'da bir konferans toplanması ve Ankara hükümetinden de murahhas çağırılması kararlaştırıldı. İnönü zaferi üzerine cenabi devletler, Ankara ile doğrudan doğruya temasa geçmek kararını verdiler.

Bu sırada Venizelos düşmüş vaziyette idi. Fakat garpta şöreti, Yunanistan'da da bir çok taraftarları vardı. Venizelos Londra'ya gitti. İngiliz başvekili Lloyd Georges ile görüştü. Yunanistan'a yardım istedi. Lloyd Georges yardım vadetti.

Hikmet Bey bugünkü dersinde Londra konferansından bahsedecektir.

KARADENİZ ORMAN

İşletme T. A. Şirketinden:

Heyeti umumiye içtimai için 18 Şubatla ilânla tayin edilen 18 Mart 934 tarihinde nisab ekseriyet olmadıktan hissedarların ilân edilen ruznameyi müzakere etmek üzere nizamnamenin 26 ncı maddesi mucibince ikinci içtima için tayin olunan 15 Nisan 934 Pazar günü saat 14 te şirketin merkezi olan Omer Abit Han 4 No. 4 de hazır bulunmaları telkar ilân olunur. (14780)

EVKAF MÜDÜRLÜĞÜ İLANLARI

Evkaftan maaş alan mütekaif ve eytam ve eramil üç aylık maaşları zirdeki tarihlerde verilecektir. Alâkadarların bizzat müracaatları. (1321)

1 - 100 22-3-934 Perşembe
101 - ilâ 24-3-934 Cumartesi

İstanbul Sıhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Müteahhidin teahüdünü ifa etmemesinden dolayı muka velenamesi fesh edilen Heybeliada sanatoryomu memurin pavyonu inşaatının bakiyesi 3 Nisan 934 salı günü saat 14 te pazarlıkla ihale edilecektir. Taliplerin şartname ve keşfini ve inşaatın hali hazırını görmek üzere Heybeliada sanatoryomuna ve pazarlığa girmek üzere de Çağaloğlundaki Sıhhiye Müdürlüğü binasında Komisyona müracaatları. (1312)

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinden:

Umumî Sıtma mücadelesinin 350 lira ücretli bir su mühendisliği münhaldir. Vazifesini çok eyi olarak yaptığı tecrübe ile anlaşıldıktan sonra ancak kadro muhassasatı olan 350 lira verilmek ve şimdilik 250 lira ile çalışmak üzere isteyen Diplomalı Mühendislerin evrak ve vesaiiki resmîyelerile Vekâlete müracaat etmeleri ilân olunur. (1322)

İstanbul 5 inci icra memurluğundan:

Temamına Ehli vukuf tarafından 2920 lira kıymet takdir olunan İstanbulda Gedikpaşada Divan Ali mahallesinde Camii şerif sokağında 6-8 cedit ve 8.10 atik numaralı ma arsa hanenin tamamı açık artırmaya vaz edilmiş olup 15-4-34 tarihinde şartnamesi divanhaneyle talik edilerek 25-4-34 tarihinde müsadif çarşamba günü saat on dörtten 16 ye kadar İstanbul 5 inci icra dairesinde açık artırmaya suretile satılacaktır. Artırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat alınır. Müterakim vergi: Belediye vevakif icareleri ve resimleri müşteriye aittir. Artırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde 75 ini bulduğu takdirde ihalesi yapılır. Aksi halde en son artıranın teahhüdü baki kalmak üzere artırma daha on beş gün temdit edilecek 10-4-34 tarihine müsadif perşembe günü aynı saatte müzayede yapılarak 2280 numaralı kanun ahkâmına göre ihalesi icra edilecektir. 2004 No. lu kanunun 126 ncı maddesine göre İptoket sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların ve irtifak hakkı sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair iddialarını evrak müsbetile rile 20 gün zarfında icra dairesine bildirmeleri lazımdır. Aksi halde hakları tapo sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Şartnameyi görmek ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 934.125 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ve talip olanların ihale gününde memuriyetimizde hazır bulunmaları ilân olunur. (14772)

İstanbul 5 inci icra memurluğundan:

Temama ehli vukuf tarafından 7680 lira kıymet takdir olunan Kadıköyünde Osman ağa mahallesinde eski söğüt yeni söğütü çeşme Şemsiyar sokağında yeni 30-135-137-139 numaralı üç dükkânı muhtebir bir bap hanenin beşte bir hissesi açık artırmaya vaz olunmuştur. haneye 2880 lira ve caddeye nazır ve hanenin alt kısmını teşkil eden dükkânlardan 135-137 numaralı dükkânların beheri ne 1440 lira ve 139 numaralı dükkâna 1920 lira kıymet takdir edilmiş olup 15-4-34 tarihinde şartnamesi divanhaneyle talik edilerek 25-4-34 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul 55 inci icra dairesinde açık artırmaya suretile satılacaktır. Artırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır. Müterakim vergi Belediye ve vakif icaresi ve resimleri müşteriye aittir. Artırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde 75 ini bulduğu takdirde ihalesi yapılacaktır. Aksi halde en son artıranın teahhüdü baki kalmak üzere artırma 15 gün temdit olunarak 10-5-34 tarihine mü sadif perşembe günü aynı saatte müzayede icra edilir. 2280 numaralı kanun mucibince kıymeti muhammenin yüzde 75 ini bulmazsa satış geri bırakılır. 2004 numaralı kanununun 126 ncı maddesine tevfiakan iptoket sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair iddialarını evrak müsbetile 20 gün zarfında icra dairesine bildirmeleri lazımdır. Aksi halde hakları tapo sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Şartnameyi görmek ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 33-180 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ve talip olanların satış gününde memuriyetimizde hazır bulunmaları ilân olunur. (14773)

Deniz yolları

İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Haz. Tel. 22740

Trabzon sür'at yolu

CÜMHURİYET vapuru 22 Mart PERŞEMBE 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Of, Pulathane'ye uğrayacaktır. (1303) 1672

Mersin sür'at yolu

KONYA vapuru 23 Mart CUMA 11 de Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte İzmir, Antalya, Mersin, Payas'a. Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkale'ye uğrayacaktır. (1304) 1673

Bartın yolu

BURSA vapuru 22 Mart PERŞEMBE 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1305) 1674

3 üncü kolordu ilânları

M. M. V. Satınalma komisyonundan:
Yerli fabrikalar mamulâtından 14,000 adet kilim kapalı zarfla münakasaya konmuş. İhalesi 1-4-934 pazar günü saat 15 tedir. Taliplerin nü mune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden mektuplarile Ankara M. M. V. Satınalma komisyonuna müracaatları. (3488) (1114) 1467

Hali tasfiyede bulunan

BAZAR DÜ LEVAN

Anonim Şirketinden ilân

Hali tasfiyede bulunan Bazar dü Levani Anonim Şirketinin beher hisse senedine tasfiye haslatı üzerinden alıhesap olarak 100 kuruş tediye olunacağı ve işbu tediye muamelesinin 2 Nisan 1934 tarihinden itibaren, hisse senedatının ibrazı ve bunların üzerine damga vaz'ı suretile, Galatada Banka Komerçiyale İtalyana gişelerinden ifa olunacağı mezkûr hisse senedatı hamillerine ilân olunur. (14796) Tasfiye memurları

Gedikpaşada Jandarma

Satınalma Komisyonundan:

Jandarma ihtiyacı için (21,000) çift yün çorap satın alınacak kapalı zarfla münakasası 10-4-934 salı günü saat onbeş te yapılacaktır. İstekiler şartnamesini görmek için her gün, münaksaya girmek için de gösterilen günün muayyen saatına kadar muvakkat teminat mak buzu ve teklifnamelerile birlikte Komisyonuza müracaatları. (1300) 1671

Fabrika ve Havuzlar Müdüriyetinden:

İdaremiz için beş ton hurda kurşun pazarlıkla satın alınacaktır. Vernek arzu edenlerin 22-3-934 Perşembe günü saat 14 te Müdüriyete müracaatları. (1309) 1675

Büyük Tayyare Piyangosu

16 ncı tertip 6 ncı keşide 11 Nisan 1934 tedir.

Büyük ikramiye 200.000 liradır

Ayrıca: 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 liralık ikramiye ve 50.000 liralık bir mükâfat vardır. 1508

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul

Satınalma Komisyonundan:

1 — Deniz vasıtaları için tel halat, boya usturmağa ve bunlar gibi (20) kalem malze me 25-3-934 pazar günü saat 11 de İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü binasındaki Komisyonunda pazarlıkla satılmaktadır.
2 — İstekiler pazarlık şartlarını her gün Komisyonundan alabilirler ve malın örneğini de görebilirler.
3 — Pazarlığa girecekler malın Komisyonca tasarlanmış tutarının yüzde yedibuçluğu olan (73) liralık vezne mak buzu veya teminat mektupları ile gelmeleri. (1319)

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

İmroz yolu

Her PERŞEMBE günü Galata rıhtımından saat 18 de TAY-YAR vapuru kalkar. Gidiş ve dönüşte mutak iskelelere uğrar.

Bir İngiliz

Kurşun fabrikası ve kurşundan levazımı sıhhiye ihraç eden bir müessesesi; külliye miktarında mübayaa edilecek mühim ticarethanelerle münasebata girilmek arzusunudur. Tekliflerin İngilizce olarak zirdeki adrese gönderilmesi: Box "B 6" c/o W. H. Smith and Son Ltd, Blackfriars, Manchester 3 England. (14774) 1661

KİNOPRİN

KAŞELERİ

Baş, diş ve romatizma ağrıları, Grip nöbetlerinin, hanımların mutak sancılarını gideren ve ani tedir EDEN YEGANE ilaçtır. 1-10 adetli ambalajlarını her eczaneden arayınız. M. Hikmet Tefik [14195] 1431

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine

karşı en müessir deva SERVOİN haplarıdır. Deposu, İstanbulda Sirkeci'de Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah eczanelerinde bulunur. 13855 1330

Maraş Çeltik

Fabrikasını T. A. Şirketinden: Şirketimizin alelade senelik heyeti umumiye içtimai 10 Nisan 934 tarihine müsadif Salı günü saat 10 da Şirketin merkezinde vukubulacağından muhterem hissedarların aynı gün ve saatte Maraş Çeltik fabrikasına teşrifleri rica olunur.

Ruznamei müzakereat

1 — Meclisi idare ve Murakıp raporlarının okunması,
2 — 1933 senesi Bilanço ve kâruzar hesabının tasdikile Meclisi İdarenin ibrazı,
3 — Nizamname mucibince çıkacak misaf aza yerine yenilerinin intihabı,
4 — Murakıp intihabı, (14777)

1 Nisan 1934 ten başlayarak YENİ KİBRİT FİATLARI

BUYUK KUTU : 70 PARA

KUÇUK KUTU : 60 PARA

1 — Halen 100 paraya satılmakta olan büyük kutu kibritlerin 1 Nisandan itibaren 70 paraya, ve halen 2 kuruşa satılmakta olan KUÇUK kutu kibritlerin de 60 paraya satılacağı muhterem halka ilân ve fazla talep eden satıcıların derhal Şirkete veya acentalarına ihbar edilmeleri rica olunur.

2 — Acentalar perakendecilerin yedilerindeki kibritleri 31 Mart 1934 tarihine kadar geri alacaklarından muhterem halkın kibritsiz kalmamaları için bir kaç günlük ihtiyaçlarını şimdiden temin etmeleri mercudur.

TÜRKİYE KİBRİT VE ÇAKMAK İNHISARI

1646

Istanbul kibrit Satıcılarına

1 — 1 Nisan 1934 den itibaren halka BUYUK KUTU KİBRİTLER 70 PARAYA, KUÇUK KUTU KİBRİTLER 60 PARAYA satılacaktır.

2 — Elleri eski fiyattan kibriti bulunan satıcılar 28 ve 29 Mart tarihlerinde kibritlerini aşağıda gösterilen mahallere iade edeceklerdir. Bu tarihlerden sonra vukubulacak herhangi bir talep veya müddeiyat kat'iyen nazarı itibare alınmayacaktır.

3 — 1 Nisandan itibaren perakendecilere terk olunacak beyiye ve ikramiyeler aşağıda gösterilmiştir.

BUYUK KUTULAR İÇİN : 4 % (Yüzde dört) beyiye
KUÇUK KUTULAR İÇİN : 4 % (Yüzde dört) beyiye ve 4 % ikramiye
ki cem'an 8 % (Yüzde sekiz)

TÜRKİYE KİBRİT VE ÇAKMAK İNHISARI
İSTANBUL ACENTALIGI

Tahir
Tahmis sokak No. 52.

MURACAAT MAHALLERİ

Istanbul Mehmet Ali Efendi	Aksaray Ordu caddesi 202 N. Tütüncü
Istanbul Ali	Fatih Atpazarı caddesi 2 No. Bakkalıye M.
Bakırköy Bedros	Istanbul caddesi Kurukahveci
Beyoğlu	Pangalti Kurtuluş cad. 33 No. Kurukahveci
Beyoğlu Ali	İstiklal caddesi Ağacami karşısı 163 No.
Beyoğlu Sadık	Kalyoncu Kulluk 2-24 No. Tütüncü
Galata Moiz	Kürekçiler
Beşiktaş Abbas	Ihlamur Küçük Hamam 26 No Tütüncü
Usküdâr Ali	Horhor Çeşme karşısı 40 No. "
Kadıköy Haydar	Kilise meydanı 38 No. "
Ortaköy Malûl İbrahim	Uncu sokak 26 No. "
Büyükdere İbad	Piyasa caddesi 64 No. "
Beykoz Nihat	İskele karşısı 70 No. "
Büyükdâda	Macar caddesi 14 No. "

1663

UMUM KİBRİT ACENTALARINA

1 — 1 Nisan 1934 tarihinden itibaren perakende olarak halka beher BUYUK KUTU KİBRİT 70 PARAYA ve beher KUÇUK KUTU KİBRİT 60 PARAYA satılacaktır.

2 — Acentalar, 31 Mart 1934 tarihinde, gerek ellerinde bulunan ve gerek satılmak üzere perakendecilere verip te henüz satılmamış olan kibritleri zikrolunan tarihte merkezlerinde toplayarak miktarlarını aşağıda yazılı şekilde tesbit ettirmek mecburiyetindedirler.

3 — Acentalar, perakendecilerden geri alacakları kibritler için perakendecilerine evvelce vermiş oldukları bedeli hesap edecek ve mezkûr bedel mukabilinde 1 Nisan 1934 ten itibaren yeni satış fiatı, yeni beyiye ve ikramiyeleri hesap etmek suretile kibrit vereceklerdir.

4 — Acentanın gerek kendi deposunda bulunan ve gerekse perakendecilerden geri alacakları kibritler 31 Mart 1934 tarihinde mahalli malmemuru, malmemuru bulunmayan mahallerde mahalli mülkiye memuru huzurunda tadad edilerek 4 nusha zabıt varakası yapılacak ve bu zabıtlar malmemuru ve acenta tarafından imza edilecektir. Zabıt varakalarından bir nushası malmemurunda, bir nushası acentada kalacak ve diğer iki nushasını da acenta derhal teahhüt'ü olarak Şirkete gönderecektir.

5 — Acentalar yukarıdaki maddeye tevfiakan 31 Mart 1934 tarihinde henüz satılmamış olan bütün kibritleri toplayacaklarından, ondan sonra kimin tarafından ve her hangi sebebe müstenit olursa olsun hiç bir talep ve iddia nazara alınmayacaktır.

6 — Acentaların, gerek perakendecilerden 31 Mart tarihine kadar geri alacakları kibritler bedeli mukabilinde 1 Nisandan itibaren verecekleri kibritler için ve gerekse 1 Nisandan itibaren satacakları kibritler için perakendecilere verecekleri beyiye ve ikramiyeler aşağıda gösterilmiştir :

BUYUK KUTU KİBRİTLER İÇİN 4 % (YÜZDE DÖRT)
KUÇUK KUTU KİBRİTLER İÇİN 8 % (YÜZDE SEKİZ)
(bunun yüzde dördü beyiye ve yüzde dördü ikramiyedir).

7 — Acentaların işbu muameleden mütevellit hesapları zabıt varakalarındaki mevcutlarına nazaran Şirketçe tesviye edilecektir.

TÜRKİYE KİBRİT VE ÇAKMAK İNHISARI

1662

Nafia Vekâletinden:

Irmak - Filyos hattının Irmaktan itibaren (186+000) (228+500) üncü kilometreleri arasında bulunan Irmak 10 uncu kısım inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Münakasa 2-4-934 tarihine müsadir Pazartesi günü saat 15 te Ankarada Nafia Vekâleti müstesarlık makamında icra edilecektir. Taliplerin cari seneye mahsus ticaret odası vesikası ve teminatı muvakkatelerile birlikte aynı gün ve saatte komisyonunda bulunmaları lâzımdır. Talipler bu husustaki şartname leri Otuzar lira mukabilinde Ankarada Nafia Vekâleti Leva zım dairesinden tedarik edebilirler. (1108) 1487

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Tıp Fakültesi muhtelif Seririyat ve laboratuvar asis tanhıklarında münhal vardır. Talip olanların şeraiti anlamak üzere Tıp Fakültesi Dekanlık kalemine müracaatları. (1282) 1641

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No. sı	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk Mo. sı	Hisseye göre muhammen kıymeti
937	Büyükdâda	Cami	Çakırçıkmaçı	Ahşap hane	12/16	5	375 T. L.
938	"	"	Nevros eski yeni sokak yeni	"	478/7168	11	67 "
939	"	Karanfil	Timyana	Ahşap hane ve bahçe	6/12	21	550 "
940	"	Maden	Bahçuvanoglu	Kâgir hane bahçe	3/8	71	450 "
941	"	Cami	Gazi avranos	Ahşap hane bahçe	3/12	9	450 "
942	"	"	"	"	171/960	3	72 "
943	"	Karanfil	Zeytinlik	Arsa "	3/8	30 yeni 11 eski	141 "
944	"	Maden	Arslan	Hane ve bahçe	57/64	12	357 "
945	"	Karanfil	Timyana	Bugün arsa	14/18	15 yeni 28 eski	60 "
946	"	"	Paskal çıkmazı	Arsa	Tamamı	4 mükerrer	40 "

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakten veya gayrimübadil bonusule ödenmek üzere yukarıda yazılı gayrimenkuller açık artırma suretile satışa çıkarılmıştır. Kat'î ihaleleri 16/4/934 pazartesi günü saat on beştedir. Müzayedeye iştirak edeceklerin yevmi mezkûrda saat on dört buçuğa kadar pey akçelerini yatırmaları lâzımdır. Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. Şartname bankamız kapısına asılmıştır. (1199)

ANADOLU Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vaki Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) Türkler elindedir. Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilin Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirkettir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531

1215

Satılık İrat

Galata'da tramvaya pek yakın, kâgir üç dükkanile müteaddit odaları havi elektrik ve su tesisatı mevcut iki bina satılıktır. Fiyat çok uygundur. Galata Havyar Han kapu üstü No. 1 Terzi Leon efendiye müracaat. (14526) 1595

Bayramda yalnız HİLÂLİAHMER

gazetesi çıkacaktır.

Hilâliahmer Cemiyeti İstanbul Bürosundan:
İlânlarımızı Hilâliahmer gazetesine vermekle hem ticarethaneniz için büyük bir faide temin etmiş ve hem de Hilâliahmere yardım etmiş olursunuz.

Santimi son sahifede 30, sondan evvelki sahifede 40 kuruştur.

Hânlarınız için şu adreslere müracaat ediniz :

Istanbulda Yenipostane karşısında Hilâliahmer
Satış bürosu. Telefon : 22653.

Istanbul Ankara caddesinde
İlâncılık T. L. Ş. Telefon 20095

1679

İLÂN

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden

Kapalı zarf usulile münakasaya vaz edilmiş Kayseri'de kurulacak pamuklu mensucat fabrikası inşaatı münakasası alâkadarların vaki olan talebi üzerine 31 Mart 1934 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat 15 te Ankara'da Banka Umum müdürlüğünde icra edilecektir.

Münakasaya bu gibi esas kısımları beton arma olan inşaatı şimdiki kadar yaptıkları büyük inşaatı kıyasen muvaffakiyetle ve hüsnü suretle yapabilecekleri Bankaca sabit olan inşaat müesseseleri iştirak edebileceklerdir.

Münakasa şartnamesine tevfiakan hazırlanacak tekliflerin 31 Mart 1934 tarihine kadar Umum Müdürlüğe tevdi edilmesi lâzımdır.

Proje ve şartnameleri görmek isteyenlerin her gün saat 10dan 12 ye kadar Ankara'da Evkaf Apartmanında Pamuklu mensucat şubemize müracaatları ve proje ve şartnamelerin 100 lira mukabilinde Umum müdürlüğümüzden alınabileceği ilân olunur. (1333)

SATILIK

Ambalajlık kâğıt

Taliplerin idaremize müracaatları.

Ahırzaman Peygamberi Hazreti **Muhammet** Hayatı ve kurduğu dinin esasları Beşinci forma çıktı. Maarif kütüphanesinde 5 kuruştur. (1480)

Afrika Vahşileri arasında mülâzım Nurullah Beyin hatıraları 5 inç forma çıktı Maarif kütüphanesinde 5 kuruştur. (1480)

Istanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Istanbul Gümrükleri Baş Müdüriyeti için mevcut olan sistemde iki dosya dolabilir ve bir adet Daktilo masası ile varide kayıma mahsus gözlü defter rafları yapılacaktır ve mevcut olanlar da tamir ettirilecektir. Talip olanların 31 Mart 1934 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat 14 te İstanbul İthalât Gümrüğündeki Satılma Komisyonuna gelmeleri. (1048) 1375

Inhisarlar U. Müdürlüğünden

Lâburatuvarlarımız için alât ve edevat satın alınacaktır. Taliplerin dosyada mevcut katalog meşruhatını gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere (31-3-934) cumartesi günü saat (15) te (yüzde 7,5) teminatlarla beraber Galatada Alım Satım Komisyonuna müracaatları. (1277)

1 — Biri (500) diğeri (1000) kiloluk (Avery) marka hassas iki baskül 4-4-1934 çarşamba günü saat 14 :

2 — Şartnamesi dairesinde (50) santilitrelik şişelere mahsus (2000) adet içki sandığının imaline muktazi (34,584) metre mîk'abrı kereste 7-4-934 cumartesi saat 14 :

Satım alınacak mezkûr iki malzemeyi vermek isteyenlerin, kerestenin şartnamesini gördükten sonra, pazarlığa iştirak edebilmek üzere her birinin hisasında gösterilen gün ve saatte (yüzde 7,5) teminatlarla beraber Galatada Alım, satım komisyonuna müracaatları. (1150)

İnşaat müteahhitlerine

Müstamel kereste ile diğer inşaat malzemesi ucuz fiatla acele satılıktır. Fındıklıda tramvay caddesinde 136 No.lı depoya müracaat (14184)

Kocaeli Vilâyeti

Daimî Encümeninden:

Vilâyet yolları için beşer tonluk kuru buharlı iki adet silindir alınacaktır. Münakasa kapalı zarf usuliledir. İhalesi Nisanın 4 üncü Çarşamba günü saat on beşte yapılacaktır. Taliplerin münakasaya iştirakten evvel Vilâyet Baş Mühendisliğine müracaatla hususi ve fennî şartnamelerle edevat listesinin musaddak suretlerini almaları ve okuduktan sonra bu şartname ve evrakı imza ederek teklif mektuplarının dış zarflarına koymaları ve tekliflerini bunlara nazaran yapmaları ilân olunur. (1047) 1374

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET